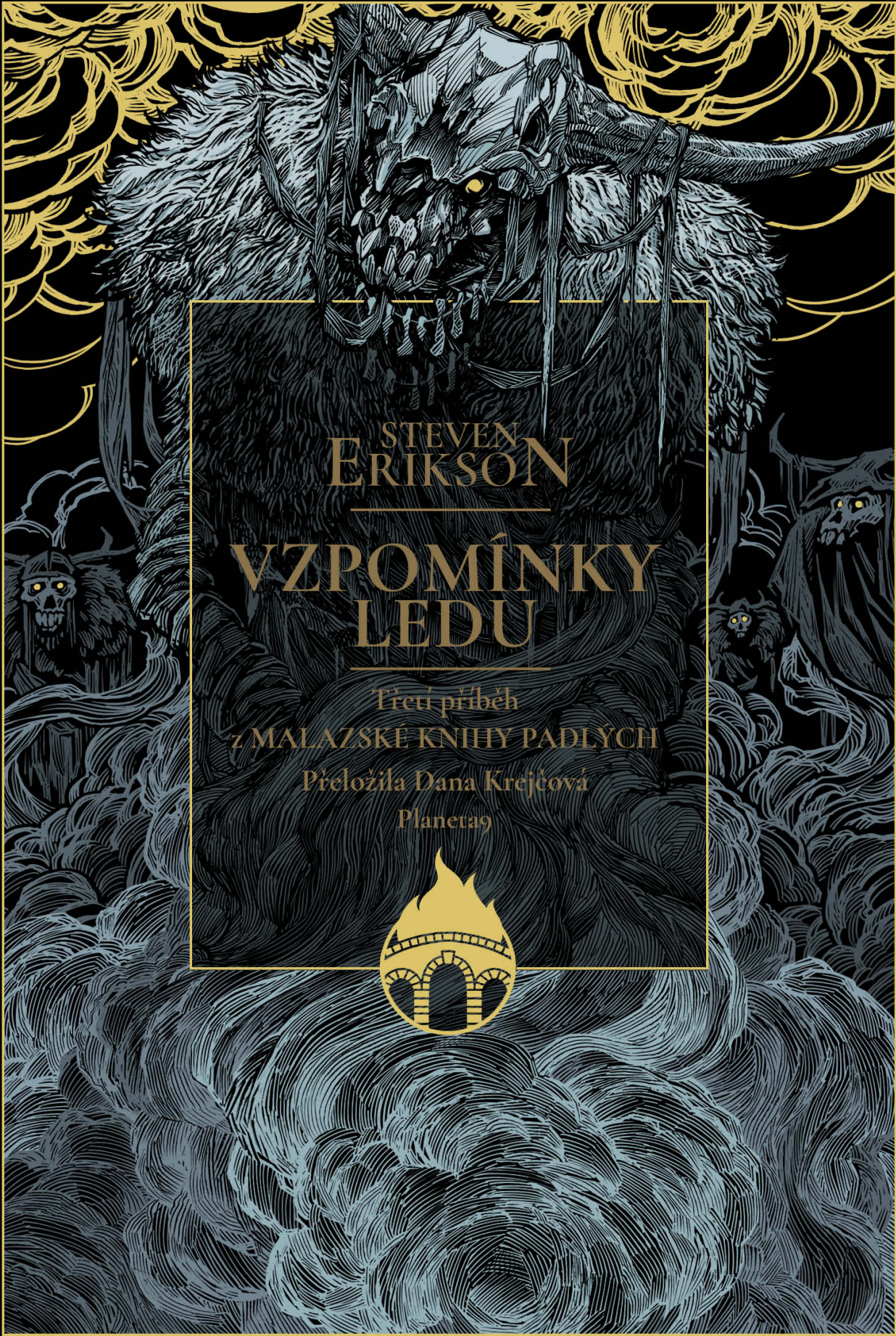

STEVEN
ERIKSON

VZPOMÍNKY
LEDU

Třetí příběh
z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

Přeložila Dana Krejčová
Planeta9

STEVEN ERIKSON

VZPOMÍNKY LEDU

TŘETÍ PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

Memories of Ice

Copyright © Steven Erikson, 2001

First published as Memories of Ice in English by Transworld.

Transworld is part of the Penguin Random House group of companies.

Czech edition © Martin Královec – Planeta9, 2025

Translation © Dana Krejčová, revize překladu 2025

ISBN 978-80-88626-28-2 (tištěná verze)

ISBN 978-80-88626-29-9 (ePub)

ISBN 978-80-88626-30-5 (mobi)

ISBN 978-80-88626-31-2 (PDF)

Věnováno

R. S. LUNDINOVÍ

OSOBY

KARAVANA

Vrč: kapitán, strážce karavany
Stonny Menakis: strážkyně karavany
Harllo: strážce karavany
Buka: strážce karavany
Bauchelain: badatel a cestovatel
Korbal Špičák: jeho tichý společník
Emancipor Reese: komorník
Keruli: obchodník
Mramor: kouzelník

V CAPUSTANU

Bruchalian: smrtelný meč Fenerova reve (Šedé meče)
Itkovian: nezdolný štít Fenerova reve (Šedé meče)
Karnadas: válečný jezdec Fenerova reve (Šedé meče)
rekrut Velbara (Šedé meče), žena
vrchní seržant Norul (Šedé meče), žena
Farakalian (Šedé meče)
Nakalian (Šedé meče)
Torun (Šedé meče)
Sidlís (Šedé meče), žena
Nilbanas (Šedé meče)
Dželarkan: kníže a vládce Capustanu
Arard: kníže a vládce Korálu in absentia
Tvrz'Fener (kněz maskované rady)
Tvrz'Stínupán (kněz maskované rady)
Tvrz'Královna snů (kněžka maskované rady)
Tvrz'Kápě (kněz maskované rady)
Tvrz'D'rek (kněz maskované rady)
Tvrz'Trhač (kněz maskované rady)
Tvrz'Ohnice (kněžka maskované rady)
Tvrz'Togg (kněz maskované rady)
Tvrz'Fanderay (kněžka maskované rady)
Tvrz'Dessembrae (kněžka maskované rady)
Tvrz'Oponn (kněz maskované rady)
Tvrz'Beru (kněz maskované rady)

HOUFEC JEDNORUKÉHO

Dujek Jednoruký: velitel odpadlického malazského vojska
Whiskeyjack: zástupce velitele odpadlického malazského vojska
Skrut: velitel Černých Morantů
Artantos: korouhevník odpadlického malazského vojska
Barak: spojovací důstojník
Hareb: kapitán urozeného původu

Ganoes Paran: kapitán, Paliči mostů
Jiskra: seržant, 7. oddíl, Paliči mostů
Pazderka: kaprál, 7. oddíl, Paliči mostů, žena
Detoran: voják, 7. oddíl, Paliči mostů, žena
Vřeten: mág, 7. oddíl
Mizela: voják, 7. oddíl, žena
Klátil: léčitel, 9. oddíl
Křovák: sapér, 9. oddíl
Honec: voják, 9. oddíl
Rychlej Ben: mág, 9. oddíl
Beztěcha (kaprál, Paliči mostů)
Rozruch (seržant, Paliči mostů)
Prcek (sapér, Paliči mostů)
Mulč (léčitel, Paliči mostů)
Modroperel (mág, Paliči mostů)
Tyčka (mág, Paliči mostů)
Prsták (mág, Paliči mostů)

CHMURŮV HOUFEC

Kaladan Chmur: velitel osvobozenického vojska v Genabakis
Anomander Rek, Dlouhý vlas: pán Měsíčního Kamene
Kallor: velekrál, Chmurův zástupce
Mhybe: matrona rhivského kmene
Stříbrná liška: znovuzrozená Rhivka
Korlat: tisteandijský převtělenec, žena
Orfantal: bratr Korlat
Hurlochel: jezdec osvobozenického vojska
Bába: velký krkavec a společnice Anomandera Reka

BARGHASTOVÉ

Humbrall Taur: válečný náčelník klanu Bílé tváře
Hetan: jeho dcera
Kafal: jeho první syn
Netok: jeho druhý syn

VYSLANCI Z DARÚDŽISTÁNU

Coll: vyslanec
Estraysian D'Arle: radní
Barúk: alchymista
Kruppe: občan
Murillio: občan

T'LAN IMASS

Kron: vládce Kron T'lan Imass
Cannig Tol: klanový náčelník
Bek Ochan: kostěj
Pran Chole: kostěj

Okral Lom: kostěj
Bendal Hom: kostěj
Ay Estos: kostěj
Olar Ethil: první kostěj a první převtělenec, žena
Tolar Vyděděnec: kdysi první meč
Kilava: odpadlá kostějka
Lanas Tog: Kerluhm T'lan Imass, žena

PANNIONSKÉ DOMINIUM

věštec: kněz a král dominia
Ultenta: septarcha Korálu
Kulpat: septarcha obléhajícího vojska
Inal: septarcha Lesti
Anaster: tenescowrijské dítě z mrtvého semene
věštdomin Kalt

OSTATNÍ

K'rul: starší bůh
Draconus: starší bůh
Sestra chladných nocí: starší bohyně
paní Závist: obyvatelka Morn
Getol: herold
Trhač: první hrdina (tygr léta)
Toc Mladší: Aral Fayle, malazský zvěd
Garat: velký pes
Baaljagg: ještě větší vlčice
Mok: Seguleh
Thurule: Seguleh
Senu: Seguleh
Spoutaný: neznámý ascendent (také známý jako Chromý bůh)
čarodějka Tennes
Munug: darúnský řemeslník
Talamandas: barghastský šaman, nyní loutka z klacíků
Ormulogun: umělec v Houfci Jednorukého
Brčko (Mottští zálesáci)
Chlív (Mottští zálesáci)
Pařez (Mottští zálesáci)
Jib Kmen (Mottští zálesáci)

VZPOMÍNKY LEDU

TŘETÍ PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

PROLOG

Dávné války mezi T'lan Imass a Jaghuty rozvrátily svět. Obrovské armády se spolu potýkaly na zpustošené zemi, vršily se hromady mrtvol, jejichž kosti byly kostmi hor, jejichž prolitá krev byla krví moří. Kouzla zuřila, až samo nebe zahořelo plamenem...

Dávné dějiny, svazek I
Kinicik Karbar'n

I

*Maeth'ki Im (pogrom zvadlých květů),
33. jaghutská válka
298 665 let před spánkem Ohnice*

VLAŠTOVKY POLETOVALY v mračnech komárů tančících nad bahnitými pláněmi. Obloha nad mokřady zůstávala šedá, ztratila však rtuťovitý zimní přisvit a nad zničenou zemí vál teplý vánek vonící zdravím.

To, co kdysi bývalo vnitrozemním sladkovodním mořem, jež Imassové nazývali Džhagra Til – vzniklým po rozbití jaghutských ledových polí –, se nyní zmítalo ve smrtelné křeči. Sinavé mraky se odrážely ve vysychajících kalužích a mělkých tůních, táhnoucích se k jihu, kam až oko dohlédlo, ale bylo zřejmé, že zde již vládne nově zrozená země.

Při zrušení kouzla, které dalo vzniknout době ledové, se sem vrátily staré, přirozené roční doby, nicméně vzpomínky na led přetrvávaly. Obnažená skalní podloží na severu byla rozbrázděná a kotliny plné balvanů. V nánosech těžkého bahna, tvořícího kdysi dno vnitrozemního moře, dosud bublaly unikající plyny, jak pevná země, před osmi lety osvobozená od obrovské tíhy ledovců, pomalu vystupovala nahoru.

Život Džhagra Til byl krátký, přesto bahno, které se usadilo na jeho dně, bylo husté. A zrádné.

Pran Chole, kostěj klanu Canniga Tola z Kron Imass, seděl nehybně na balvanu, z větší části zabořeném v hlíně, na břehu původního řečiště. Svah před ním byl porostlý nízkou tuhou trávou a ležela zde spousta vyplaveného dříví a pod svahem se táhla rozlehlá bahnitá pánev.

V bažině asi dvacet kroků od svahu uvázli tři ranagové. Samec, jeho družka a mládě stáli v dojemném obranném kruhu. Jak byli chycení v bahně a zranitelní, museli smečce ayů, která je našla, připadat jako snadná kořist.

Půda tu však byla opravdu velice zrádná. Velcí tundroví vlci podlehli stejnému osudu jako ranagové. Pran Chole napočítal šest ayů včetně ročka. Stopy ukazovaly, že další roček bahnitou jámu několikrát obešel, než se vydal k západu, nepochybně odsouzen k smrti v samotě.

Jak to bylo dlouho, co se toto drama odehrálo? Nedalo se to již poznat. Bláto, pokrývající ranagy i aye, ztvrdlo a vytvořilo rubáš plný prasklinek připomínajících krajku. Tam, kde se uchytila větrem nesená semínka, se objevily zelené skvrny a kostěji to připomnělo jeho vidění během duchovní pouti – houf přízemních podrobností překroucených do něčeho nepřirozeného, neboť pro zvířata se jejich zápas stal věčným, lovci i kořist zde zůstali navěky chyceni.

Ke kostějovi kdosi došel a posadil se vedle něj. Pran Chole dál upíral žlutohnědé oči na zamrzlý obraz před sebou. Rytmus kroků mu prozradil, kdo je jeho společník, a nyní se k němu donesly i pachy, které byly stejně jedinečné jako rysy jeho tváře.

Cannig Tol promluvil. „Co leží pod tím blátem, kostěji?“

„Jen to, co bláto vytvořilo, vůdce klanu.“

„Nevidíš v těch zvířatech žádné neblahé znamení?“

Pran Chole se usmál. „Ty ano?“

Cannig Tol se nad tím na chvíli zamyslel. „Ranagové z této země odešli. Ayové také. Vidíme před sebou dávnou bitvu. Toto svědectví má hloubku, neboť mne nesmírně dojímá.“

„Mne též,“ přiznal kostěj.

„Lovili jsme ranagy, až už žádní nezůstali, a to způsobilo, že ayové začali hladovět, neboť jsme lovili i tenagy, až už žádní nezůstali. Agkorové, běžající s bhederiny, se s ayi nechtěli dělit, a teď je tundra prázdná. Z toho soudím, že jsme lovili marnotratně a bezmyšlenkovitě.“

„Ale potřeba živit naše potomky...“

„Potřebovali jsme mít co nejvíc potomků.“

„Stále to potřebujeme, klanový vůdce.“

Cannig Tol zabručel. „Jaghutové byli v této zemi mocní, kostěji. Neutekli – ne hned. Víš, co to stálo imasské krve.“

„A země v odpověď na ni vydává svou kořist.“

„Aby posloužila naší válce.“

„A tak se pohnuly hlubiny.“

Klanový vůdce jen mlčky přikývl.

Pran Chole čekal. V hovoru se zatím dotkli jen kůže všech věcí, odhalení svalů a kostí teprve přijde. Cannig Tol však nebyl žádný hlupák a nečekal dlouho.

„Jsme jako ta zvířata.“

Kostěj zalétl pohledem k obzoru a přimhouřil oči.

Cannig Tol pokračoval: „Jsme hlinou a naše nekonečná válka s Jaghuty je jako ta zápasící zvířata pod ní. Povrch je tvarovaný tím, co leží vespod.“ Ukázal rukou. „A v těchto tvorech před námi, kteří se pomalu mění v kámen, leží prokletí věčnosti.“

Bylo toho víc. Pran Chole neřekl nic.

„Ranagové a ayové,“ pokračoval Cannig Tol, „téměř zmizeli z říše smrtelníků. Lovci i kořist, jedni i druzí.“

„Skrz naskrz,“ zašeptal kostěj.

„Kéž bys byl uviděl nějaké znamení,“ zamumlal klanový vůdce vstávaje.

Pran Chole také vstal. „Kéž by,“ souhlasil a v jeho hlase se jen slabě odrážel jízlivý tón klanového vůdce.

„Jsme blízko, kostěji?“

Pran Chole pohlédl na svůj stín a prohlížel si parohatou siluetu, která jen naznačovala postavu v huňatém plášti, rozedraných kůžích a čelence. Díky postavení slunce se zdál být vysoký – skoro tak vysoký jako Jaghut. „Zítří,“ řekl. „Slábnou. Cesta v noci je oslabí ještě víc.“

„Dobře. Pak se tedy klan utáboří na noc tady.“

Kostěj slyšel, jak se Cannig Tol vrací dolů k ostatním. Až se setmí, vydá se Pran Chole na duchovní pouť do nitra šeptající země, kde bude hledat svůj druh. Jejich kořist sice slábla, ale klan Canniga Tola byl ještě slabší. Zbývala stěží desítka dospělých. Při pronásledování Jaghutů neměl rozdíl mezi lovcem a kořistí velký význam.

Zvedl hlavu a zavětril do šera. Zabloudil sem další kostěj. Pach byl nezaměnitelný. Pran Chole si říkal, kdo to asi je, proč cestuje sám, bez klanu a rodiny. A věda, že tak jako on vycítil přítomnost druhého kostěje, ten zase ví o něm, podivil se, proč je dosud nevyhledal.

Vylezla z bláta a klesla se na písčité břeh ostrůvku. Těžce a namáhavě lapala po dechu. Syn a dcera se jí vykroutili ze zemdlených rukou a odplazili se dál.

Jaghutská matka sklonila hlavu a čelem se opřela o chladný, vlhký písek. Do kůže se jí zadřela zrnka. Naléhavě jí to připomnělo, že spálenina je ještě příliš čerstvá, než aby se stačila zahojit, a vlastně ani nebylo pravděpodobné, že se jí někdy zahojí – byla poražená a smrt přijde spolu s příchodem lovců.

Aspoň že byli milosrdní a uměli to. Imassy nezajímalo mučení. Jedna rychlá rána, a konec. Nejdřív ona, pak její děti. A s nimi – s touto ubohou, zničenou rodinou – zmizí z kontinentu poslední Jaghuti. Milosrdenství

přicházelo v mnoha podobách. Kdyby se nebyli spojili při spoutání Raesta, tak by teď všichni – Imassové i Jaghutové – před tímto tyranem klečeli. Dočasné, účelové příměří. Byla dost chytrá, aby utekla, jakmile ho spoutali, ale stejně už tehdy věděla, že imasský klan bude pokračovat v pronásledování.

Necítila žádnou hořkost, přesto nebyla o nic méně zoufalá.

Vycítila, že na ostrov dorazil někdo nový, a zvedla hlavu. Děti strnuly na místě a s hrůzou hleděly na imasskou ženu, jež nyní stála před nimi. Matka přimhouřila šedé oči. „Chytré, kostějko. Měla jsem smysly naladěné jen na ty za námi. Tak dobrá, skoncuji s námi.“

Mladá černovláška se usmála. „Žádné smlouvání, Jaghutko? Přece se vždycky snažíte vyjednávat, abyste zachránili své děti. Zpřetrhala jsi snad příbuzenské svazky s těmito dvěma? Vypadají na to ještě mladí.“

„Smlouvání je k ničemu. Tvůj druh na dohody nikdy nepřistoupil.“

„Ne, a přesto to *tvůj* druh pořád zkouší.“

„Já ne. Zabij nás. Rychle.“

Imasska nosila kůži z černého pantera. Oči měla stejně černé a ve skomírajícím světle se jí i leskly stejně. Vypadala dobře živená a podle velkých, naběhlých prsou bylo zřejmé, že nedávno porodila.

Jaghutská matka nepoznala, jak se tváří, jen viděla, že tu schází obvyklá ponurá jistota, již si obvykle se zvláštními kulatými tvářemi Imassů spojovala.

„Mám na rukou dost jaghutské krve,“ poznamenala kostějka. „Přenechám vás Kronovu klanu, který vás zítra najde.“

„Nezáleží na tom, kdo z vás nás zabije,“ zavrčela matka, „důležité je jen to, že nás zabijete.“

Žena lehce zvedla koutky úst. „Vím, jak to myslíš.“

Jaghutská matka byla k smrti unavená, ale podařilo se jí posadit. „Co tedy chceš?“ zeptala se mezi trhanými nádechů.

„Něco ti navrhnout.“

Jaghutské matce se při pohledu do černých očí kostějky zadrhl dech, ale nespatriřila tam ani stopy po výsměchu. Krátce pohlédla na své děti a pak znovu vzhledla.

Imasska pomalu kývla.

Země tu kdysi dávno pukla. Rána byla tak hluboká, že se z ní zrodila řeka roztavené lávy táhnoucí se od obzoru k obzoru. Řeka kamení a popela, široká a černá, mířící k jihozápadu, ke vzdálenému moři. Jenom nejmenším rostlinkám se podařilo tady uchytit, a pod nohama kostějky – s jaghutskými dětmi pod paží – se zvedaly obláčky prachu, jež zůstávaly v nehybném vzduchu viset.

Imasska usoudila, že chlapci bude asi pět a jeho sestře čtyři. Ani jedno dítě si zřejmě plně neuvědomovalo, co se děje. Očividně nepochopily matku, když je na rozloučenou objala. Dlouhý útěk přes L'amath a přes Džhagra Til je obě uvrhl do šoku. A to, že viděly svého otce umírat hroznou smrtí, věcem také nepomohlo.

Děti se jí držely malýma, ušmudlanýma ručkama, neradostná připomínka dítěte, jež sama nedávno ztratila. Brzy se jí obě přísály k prsům, jak měly obrovský zoufalý hlad. O něco později usnuly.

Jak se blížila k pobřeží, vrstva lávy slábla. Napravo se v dálce zvedaly vrcholky hor. Přímo před ní se prostírala půl lígy dlouhá rovina, za níž se tyčil hřeben. I když to nemohla vidět, věděla, že za hřebenem se terén svažuje k moři. Na pláni se zvedaly pravidelné kopečky. Kostějka se zastavila a prohlížela si je. Kopečky byly seřazené v soustředných kruzích s větší kupolí uprostřed – vše bylo pokryté vrstvou lávy a popela. Na konci planiny u první řady kopečků se jako vykotlaný zub tyčila pobořená věž. Kopečky, jak si všimla, když tu byla poprvé, byly příliš pravidelně rozmístěné, než aby mohly mít přirozený původ.

Imasska zvedla hlavu. Smíšené pachy byly nezaměnitelné, jeden byl prastarý a mrtvý, druhý... méně starý a mrtvý. Chchycec se jí pod rukou zavrtěl, ale neprobudil se.

„Aha,“ zamumlala, „taky to cítíš.“

Obešla plán a vydala se ke zčernalé věži.

Brána do chodby byla těsně za zříceninou, visela ve vzduchu nějakých pět šest sáhů vysoko nad ní. Viděla ji jako rudý šrám, byla zničená, avšak již přestala krváčet. Chodbu nepoznala – stará rána zastírala typické znaky portálu. Imasska se zachvěla lehkým neklidem.

Položila děti k věži a posadila se na vylomený kvádr. Zadívala se na dva malé Jaghut, stále schoulené do klubička ve spánku v postýlkách z popela. „Co mám dělat?“ zašeptala. „Musí to být Omtose Fellak. Rozhodně to není Tellann. Starvald Demelain? Těžko.“ Její pozornost opět přitáhla planina a kruhy kopečků. „Kdo tu přebýval? Kdo ještě měl ve zvyku stavět z kamene?“ Na dlouhou dobu se odmlčela, než se znovu otočila k troskám. „Tahle věž je konečným důkazem, protože nemůže být nikoho jiného než Jaghutů, a něco takového by nepostavili tak blízko u nepřátelské chodby. Ne, ta brána je Omtose Fellak. Musí být.“

Přesto tu byla další rizika. Kdyby dospělý Jaghut v chodbě za bránou narazil na dvě děti cizí, ne vlastní krve, mohl by je stejně snadno zabít jako přijmout. „Pak by měl jejich smrt na svědomí on, Jaghut.“ Byla to slabá útěcha. *Nezáleží na tom, kdo z vás nás zabije, důležité je jen to, že nás zabijete.* Zlostně zasyčela. „Co mám dělat?“ zeptala se znovu.

Nechá je ještě chvíli spát. Pak je pošle bránou. Chlapci řekne, aby se postaral o sestru. Cesta nebude dlouhá. A oběma poví, že tam na ně čeká jejich matka. Bude to lež, ale budou potřebovat odvalu. *Pokud vás nenajde ona, tak to aspoň bude někdo z jejích příbuzných. Jděte tedy do bezpečí, zachraňte se.*

Nakonec, co může být horší než smrt?

Když se přiblížili, vstala. Pran Chole zavětril a zamračil se. Jaghutka neotevřela svou chodbu. Ještě víc ho znepokojilo, že nevěděl, kde jsou její děti.

„Vítá nás klidně,“ zamumlal Cannig Tol.

„Ano,“ souhlasil kostěj.

„Nevěřím jí – měli bychom ji okamžitě zabít.“

„Promluví si s námi,“ tvrdil Pran Chole.

„Podstupuješ nesmírné riziko, jen abys uspokojil její přání.“

„Nemohu nesouhlasit, klanový vůdce. Ale... co udělala s dětmi?“

„Nedokážeš je najít?“

Pran Chole zavrtěl hlavou. „Připrav oštěpy,“ řekl a vykročil.

V očích měla smíření, tak plně přijímala smrt, jež měla přijít vzápětí, až to kostějem otrásl. Pran Chole prošel vodou, která mu sahala do půli lýtek, a vylezl na písčité břeh ostrůvku, kde se zastavil před Jaghutkou. „Co jsi s nimi udělala?“ chtěl vědět.

Matka se usmála a v úsměvu odhalila kly. „Jsou pryč.“

„Kde?“

„Mimo tvůj dosah, kostěji.“

Pran Chole se zamračil ještě víc. „Toto je naše území. Tady se nikde nemůžeš dostat mimo náš dosah. Zabila jsi je tedy vlastníma rukama?“

Jaghutka naklonila hlavu na stranu a prohlížela si Imasse. „Vždycky jsem si myslela, že jste v nenávisti k našemu druhu jednotní. Vždycky jsem si myslela, že soucit a milosrdenství jsou vaší povaze cizí.“

Kostěj se na ženu dlouze zadíval, pak se podíval za ni a prohlížel si měkkou hlínu. „Byl tu Imass,“ prohlásil. „Žena. Kostějka –“ *ta, kterou jsem nedokázal najít během duchovní pouti. Ta, která nechtěla být nalezena.* „Co udělala?“

„Propátrala tuto zemi,“ odpověděla Jaghutka. „Daleko na jihu našla bránu. Je to Omtose Fellak.“

„Jsem rád, že nejsem ničím matkou,“ pronesl Pran Chole. *A ty, ženo, bys měla být ráda, že nejsem krutý.* Pokynul rukou. Kolem něj proletěly těžké oštěpy. Šest dlouhých drážkovaných pazourkových hlavíc proklálo kůži na Jaghutčině hrudi. Zapotácela se a za chřestění oštěpů se zhroutila na zem.

Tak skončila třiatřicátá jaghutská válka.

Pran Chole se otočil. „Nemáme čas na pohřební hranici. Musíme na jih. Rychle.“

Když si šli válečníci vyzvednout zbraně, Cannig Tol přistoupil blíž a zadíval se na kostěje. „Co tě tak rozrušilo?“

„Jedna odpadlá kostějka odnesla děti.“

„Na jih?“

„Do Morn.“

Klanový vůdce sraštil obočí.

„Chtěla zachránit děti této ženy. Myslí si, že Průva je Omtose Fellak.“

Pran Chole viděl, jak se Cannigu Tolovi vytrácí krev z obličeje. „Jdi do Morn, kostěji,“ zašeptal klanový vůdce. „Nejsme krutí. Běž hned.“

Pran Chole se uklonil a vzápětí ho obklopila chodba Tellann.

Uvolnila trošičku síly a vyslala jaghutské děti nahoru do chřtánu brány. Těsně předtím, než se k ní dostaly, dívka vykřikla, volala matku, o níž si myslela, že čeká za bránou. Pak obě postavičky zmizely uvnitř.

Imasska si povzdechla a snažila se zahlédnout něco, co by jí prozradilo, že se snad cesta nevydařila. Nicméně se zdálo, že se znovu neotevřela žádná další brána, z portálu nevyrazil příval divoké energie. Uvažovala, jestli vypadá stejně. Nebyla si jistá. Tato země pro ni byla nová, nebyla s ní vnitřně spjata jako s rodnou zemí klanu Tarad v srdci První říše.

Za ní se otevřela Tellann. Žena se otočila a chystala se popustit do přetěleneckého těla.

Objevila se polární liška, a když ji uviděla, zastavila se a proměnila se zpátky v Imasse. Žena před sebou uviděla mladého muže s kůží svého totemového zvířete na ramenou a otlučenou parohovou čelenkou na hlavě. Byl strachy bez sebe a nedíval se na ni, nýbrž na portál.

Žena se usmála. „Vítám tě, kostěji. Ano, poslala jsem je tam. Už jsou mimo dosah vaší pomsty a já jsem ráda.“

Muž upřel žlutohnědé oči na ni. „Kdo jsi? Z jakého jsi klanu?“

„Klan jsem opustila, ale kdysi jsem patřila k Logrosům. Jmenuji se Kilava.“

„Měla jsi mě včera v noci nechat, abych tě našel,“ řekl Pran Chole. „Byl bych tě přesvědčil, že rychlá smrt je pro ty děti milosrdnější než to, co jsi udělala, Kilavo.“

„Jsou dost mladé, aby je přijal –“

„Dostala ses na místo zvané Morn,“ přerušil ji Pran Chole chladně. „Do trosk starého města –“

„Jaghutského –“

„Není jaghutské! Tato věž ano, ale tu postavili mnohem později, v době mezi zničením města a T'ol Ara'd – to je tento proud lávy, který pohřbil něco, co už bylo mrtvé.“ Zvedl ruku a ukázal na bránu ve vzduchu. „To tahle – tahle rána – zničila město, Kilavo. Chodba za ní – nechápeš? To *není* Omtose Fellak! Pověz mi – jak se takové rány uzavírají? Znáš přece odpověď, kostějko!“

Žena se pomalu otočila a zadívala se na Průrvu. „Pokud tu ránu uzavírala nějaká duše, měla by být osvobozena... když dorazily děti –“

„Osvobozena,“ sykl Pran Chole, „*výměnou!*“

Kilava, celá se třesouc, se obrátila zpátky k němu. „Tak kde to je? Proč se to neobjevilo?“

Pran Chole se zadíval na kupoli uprostřed planiny. „Ach,“ šeptl, „ale objevilo.“ Ohlédl se na druhého kostěje. „Pověz mi, vzdáš se teď ty svého života za životy těch dětí? Jsou nyní v pasti, uvízly ve věčné noční můře a nekonečné bolesti. Sahá tvůj soucit tak daleko, aby ses obětovala v další výměně?“ Prohlížel si ji a pak si povzdechl. „Myslel jsem si to, tak si otři slzy, Kilavo. Pokrytectví se ke kostějům nehodí.“

„Co...“ vypravila ze sebe žena po čase, „co se osvobodilo?“

Pran Chole zakroutil hlavou a znovu se zadíval na kupoli. „Nejsem si jistý, ale dříve nebo později s tím budeme muset něco udělat. Myslím, že máme spoustu času. Ten tvor se teď musí dostat z hrobky a ta je důkladně strážena. Navíc mohly stále zakrývat plášť T'ol Ara'd.“ Po chvíli dodal: „Jednou ale budeme muset.“

„Co tím myslíš?“

„Bylo svoláno shromáždění. Očekává nás obřad Tellann, kostějko.“

Odplivla si. „Jste všichni šílení. Vybrat si kvůli válce nesmrtelnost – to je bláznovství. Neposlechnu, kostěji.“

Kývl. „Obřad bude nicméně proveden. Podnikl jsem duchovní pouť do budoucnosti, Kilavo. Viděl jsem svou svaštělou tvář za víc než dvě stě tisíc let ode dneška. Budeme mít svou věčnou válku.“

Kilavě se do hlasu vloudila hořkost. „Můj bratr bude mít radost.“

„Kdo je tvůj bratr?“

„Onos T'oolan, první meč.“

Teď se Pran Chole obrátil. „Ty jsi Vzдорující. Pobila jsi svůj klan – svou rodinu –“

„Abych přerušila spojení a získala tak svobodu, ano. Žel, můj nejstarší bratr je lepší než já. Nicméně teď jsme volní *oba*, i když to, z čeho se já raduji, Onos T'oolan proklíná.“ Zkřížila ruce na prsou a Pran Chole u ní spatřil

nekonečné vrstvy bolesti. Její svobodu jí rozhodně nezáviděl. Znovu promluvila. „Takže tohle město, kdo ho postavil?“

„K'Chain Che'Malle.“

„To jméno znám, ale víc skoro nic.“

Pran Chole kývl. „Tuším, že se dozvíme víc.“

II

*Kontinenty Korelri a Jacuruku v čase umírání
119 736 let před spánkem Ohnice
(tři roky po Pádu Chromého boha)*

PÁD ZNIČIL CELÝ KONTINENT. Lesy hořely a ohnivé bouře ozařovaly obzory na všech stranách a zalévaly karmínem vzdouvající se prašná oblaka halící oblohu. Požáry jako by neměly konce, požíraly svět celé týdny, ty se měnily v měsíce, a celou tu dobu bylo slyšet, jak bůh křičí.

Z bolesti se zrodil vztek. Ze vzteku jed, nákaza, která neušetřila nikoho.

Ti, kdo přežili, byli rozprášeni a museli se vrátit k divošství. Toulali se krajinou rozrytou obrovskými krátery, naplněnými kalnou vodou bez života, a nad hlavami se jim neustále honily mraky. Rodinná pouta byla zpřetrhána, láska se stala příliš nákladným břemenem. Jedli to, co našli, většinou jeden druhého, a pořád se nenasytně rozhlíželi po zpusťšeném světě kolem sebe.

Touto krajinou kráčet poutník. Byl sám, zabalený do tlejících hadrů, průměrné výšky, s nevýraznými a nezajímavými rysy. Tvář měl zachmuřenou a jeho pohled zračil neoblomnost. Šel, jako by do sebe nasával utrpení, aniž by vnímal tu obrovskou tíhu, šel, jako by se nedokázal vzdát, jako by popíral své schopnosti.

Jak tak mířil přes to, co zůstalo z kontinentu, jenž se bude v budoucnu nazývat Korelri, z dálky si ho prohlížely otrhané tlupy. Hlad je mohl dohnat blíž, ale ti, kdo přežili Pád, nebyli žádní hlupáci, a tak jen zpovzdálí dávali pozor a jejich zvědavost otupoval strach. Protože ten muž byl velmi starý bůh a kráčet mezi nimi.

Kromě utrpení, které již přijal, by byl K'rul ochotně převzal i jejich zlomené duše, a přesto se dál krmil – stále – krví prolitou v této zemi, a pravdou bylo, že sílu z této krve zrozenou bude potřebovat. V K'rulových stopách lidé zabíjeli jiné lidi, muže, ženy i děti. Temné vraždění byla řeka, po níž starší bůh plul.

Starší bohové byli vtělením mnoha drsných nepřijemností.

Cizího boha roztrhal jeho sestup na zemi. Dostal se na ni po kusech, v ohnivém dešti. Jeho bolest byla jako oheň, řev a hrom, hlas, který slyšela polovina světa. Bolest a rozhořčení. A jak si K'rul uvědomoval, také žal. Potrvá dlouho, než cizí bůh bude moci začít sbírat a skládat úlomky svého života, a odhalí tak svou podstatu. K'rul se toho dne bál. Z takové zkázy nemohlo vzejít než šílenství.

Povolali ho mrtví. To, co na sebe přivolali, je zničilo. Nemělo smysl je nenávidět, nebylo třeba představovat si, jaký trest si plně zasloužili. Nakonec, byli zoufalí. Dost zoufalí, aby rozhrnuli tkanivo chaosu, otevřeli průchod do cizí, vzdálené říše a přilákali zvědavého boha z oné říše blíž, až k pasti, kterou uchystali. Protože toužili po moci.

Vše pro to, aby zničili jediného muže.

Starší bůh překročil zničený kontinent, pohlédl na stále živé kusy těla Padlého boha a viděl mimozemské larvy vylézající z toho hnijícího, neustále pulzujícího masa a úlomků kostí. Viděl, co se z těch larev vyvinulo. I teď, když dorazil na poničené pobřeží Jacuruku, dávného sesterského kontinentu Korelri, nad ním ti tvorové ladně kroužili na širokých černých křídlech. Cítili jeho moc a lačnili ji ochutnat.

Silný bůh si však nemusel všimnout mrchožroutů ve svých stopách, a K'rul silný byl. V jeho jméně se stavěly chrámy. Jeho oltáře při bohoslužbách po celá pokolení smáčely potoky krve. Rodící se města byla zahalena kouřem z kováren, pohřebních hranic, rudou září úsvitu lidstva. Na kontinentě na opačné straně světa, než kudy krácel K'rul nyní, vznikla První říše. Říše lidí, zrozená z odkazu T'lan Imass, od nichž získala jméno.

Nebyla sama dlouho. Tady na Jacuruku, ve stínu trosek dávno vyhynulých K'Chain Che'Malle, se objevila další říše. Její vládce, krutý požírač duší, byl válečník, jenž neměl sobě rovného.

K'rul ho přišel zničit, přišel zpřetrhat řetězy dvanácti milionů otroků – ani jaghutští tyrani své poddané neovládali s tak bezcitným mistrovstvím. Ne, získat takovou nadvládu nad svými příbuznými mohl pouze smrtelný člověk.

Ke Kallorově říši se blížili další dva starší bohové. Rozhodnutí bylo učiněno. Tito tři – poslední ze starších bohů – ukončí velekrálovu despotickou vládu. K'rul své společníky cítil. Oba si byli blízcí, oba byli kdysi jeho přáteli, ale všichni – včetně K'rula – se změnili, rozešli se. Nyní se po několika tisíciletích opět setkají.

Cítil i přítomnost kohosi čtvrtého, divoké zvíře ze starých časů, jdoucí po jeho stopě. Zvíře stvořené zemí, mrazivým dechem zimy, se zakrvácenou bílou srstí, jež Pád málem zabil. Zvířeti zůstalo jen jedno oko, aby mohlo shlížet na zničenou zemi, jež bývala jeho domovem – dávno před vznikem říše. Stopovalo ho, ale nepřibližovalo se. A K'rul dobře věděl, že bude zpovzdálí sledovat vše, co se bude dít. Starší bůh je nemohl ušetřit utrpení, jeho bolest ho však přesto nenechávala lhostejným.

Oba přežíváme, jak to jen jde, a až přijde čas zemřít, najdeme si nějaké osamělé místo...

Kallorova říše zabírala celé Jacuruku, a přesto, když K'rul vstoupil na kontinent, nikoho neviděl. Na všechny strany se táhla jen pustina zcela bez života. Vzduch byl šedivý od popela a prachu a na obloze se převalovala mračna jako olovo v kovářském kotli. Starší bůh pocítil neklid, na duši mu padl mrazivý chlad.

Z boha zrození mrchožrouti kroužící nad ním se chechtali.

V duchu uslyšel známý hlas. *Bratře, jsem na severním pobřeží.*

„A já na západním.“

Něco ti dělá starosti?

„Dělá. Všechno je... mrtvé.“

Spálené. Žár zůstává hluboko pod vrstvou popela. Popela... a kosti.

Ozval se třetí hlas. *Bratři, přicházím od jihu, kde kdysi stála města. Všechna jsou zničená. Stále se tu rozléhá ozvěna smrtelného výkřiku kontinentu. Je to snad klam? Iluze?*

K'rul oslovil prvního staršího boha, jenž k němu promluvil. „Dracone, já ten výkřik slyším též. Taková bolest... vlastně je ještě horší než utrpení Padlého. Pokud to není klam, jak naznačuje sestra, tak co to udělal?“

Vstoupili jsme do této země, a proto také cítíme to, co ty, K'rule, odvětil Draconus. *Žá si též nejsem jistý tím, jaká je pravda. Sestro, blížíš se k sídlu velekrále?*

Třetí hlas odpověděl: *Ano, bratře Dracone. Připojíte se teď ke mně s K'rulem, abychom se tomu smrtelníkovi postavili společně?*

„To uděláme.“

Chodby se otevřely, jedna daleko na severu, další přímo před K'rulem.

Oba starší bohové se připojili ke své sestře na vrcholku rozeklaného kopce, kde vítr zvedal popel a vynášel jej jako pohřební věnce k obloze. Přimo před nimi, na hromadě ohořelých kostí, stál trůn.

Muž, jenž na něm seděl, se usmíval. „Jak vidíte,“ zasípal, když si je opovržlivě prohlédl, „připravil jsem se na váš příchod. No ano, věděl jsem, že přijdete. Draconus z rodu Tiam. K'rul, Otevírač stezek.“ Šedýma očima zalétl ke třetí z bohů. „A ty. Tedy, nabyl jsem dojmu, že ses vzdala svého... starého já. Kráčíš mezi smrtelníky, hraješ si na druhořadou čarodějku – tak obrovské riziko, i když možná právě tohle tě ke hrám smrtelníků přitahuje. Stála jsi na bitevních polích. Jeden zbloudilý šíp...“ Pomalu kroutil hlavou.

„Přišli jsme,“ promluvil K'rul, „abychom ukončili tvou hrůzovládu.“

Kallor zvedl obočí. „Chcete mi vzít všechno, kvůli čemu jsem se tolik nadřel, abych to získal? Padesát let, draží soupeři, abych dobyl celý kontinent. No, Ardata se možná stále drží – vždycky mi posílá pozdě tribut, který si právem zasloužím –, ale já si takových malicherností nevšímám. Utekla, věděli jste to? Mrcha. Myslíte si snad, že jste se mi postavili jako první? Kruh způsobil pád cizího boha. Trochu se to... zvtlo, takže mi ti hlupáci ušetřili práci a nemusím je zabít vlastníma rukama. A Padlý? Ten se hned tak nevzpamatuje, a až k tomu dojde, opravdu si umíte představit, že bude poslouchat něčí příkazy? Já bych –“

„Dost,“ zavrčel Draconus. „Tvé žvanění je čím dál otravnější, Kallore.“

„Tak dobrá.“ Velekrál si povzdechl a předklonil se. „Přišli jste osvobodit můj lid zpod mé krutovlády. Žel, já nepatřím k těm, kteří by se něčeho takového vzdali. Ani kvůli vám, ani kvůli nikomu jinému.“ Zase se opřel a malátně mávl rukou. „A proto to, co jste mi chtěli odepřít, nyní odpírám já vám.“

Ačkoliv měl K'rul pravdu přímo před očima, nedokázal jí uvěřit. „Co jsi –“

„*Copak jste slepí?*“ zavřeštěl Kallor a sevřel opěrky křesla. „Je to pryč! *Oni* jsou pryč! Tak zpřetrhat řetězy jste chtěli? Jen do toho – ne, já vám je vydám! Tady, všude kolem vás, je *nyní svoboda*! Prach! Kosti! Svoboda!“

„Ty jsi opravdu spalil celý kontinent?“ zašeptala sestra. „Jacuruku –“

„Už není a nikdy nebude. To, co jsem rozpoutal, se nikdy nezahojí. Rozumíte? Nikdy. A všechno je to vaše vina. Vaše. Je dlážděná kostmi a popelem, ta ušlechtilá cesta, po níž jste se rozhodli jít. *Vaše cesta.*“

„Tohle nedovolíme –“

„Už se to stalo, ty ženská pitomá!“

K'rul promluvil v myslích svých příbuzných. *Musíme to udělat. Vytvořím pro to nějaké... místo. Ve svém nitru.*

Chodbu, která by to všechno zadržela? zeptal se ohromeně Draconus. *Bratře –*

Ne, je třeba to udělat. Připojte se ke mně, tvoření nebude snadné –

Zničí tě to, K'rule, namítala sestra. *Musí existovat jiný způsob.*

Neexistuje. Nechat tento kontinent takový, jaký je... ne, svět je ještě mladý. Nechat ho nést takovou jizvu...

A co Kallor? chtěl vědět Draconus. *Co s tímhle... tímhle stvořením?*

Poznamenáme ho, odvětil K'rul. *Přece víme, po čem ze všeho nejvíc touží, ne?*

A jak dlouho bude žít?

Dlouho, přátelé.

Souhlasíme.

K'rul zamrkal a upřel na velekrále zamračený pohled. „Za tento zločin, Kallore, tě odpovídajícím způsobem potrestáme. Věz toto: ty, Kallore Eideranne Tes'thesula, zakusíš smrtelný život bez konce. Smrtelný, s působením zubu času, s bolestmi z ran a se zoufalstvím. Se zničenými sny. Se ztracenou láskou. Ve stínu přízraku smrti, stále v nebezpečí, že skončí to, čeho se nebudeš chtít vzdát.“

Promluvil Draconus: „Kallore Eideranne Tes'thesula, nikdy *neascenduješ*.“

Jejich sestra se připojila: „Kallore Eideranne Tes'thesula, pokaždé, když se pozvedneš, přijde pád. Vše, čeho dosáhneš, se ti v rukou v prach obrátí. To, co jsi tu ty svévolně spáchal, se na oplátku zase stane se vším, co vykonáš.“

„Tři hlasy tě proklínají,“ dokončil K'rul. „Je dokonáno.“

Muž na trůně se chvěl, rty ohrnuté, zuby vyceněné. „Já vás zlomím. Každého z vás. To přísahám na kosti milionů obětí. K'rule, ty se vytratíš ze světa, budeš zapomenut. Dracone, to, co vytvoříš, se obrátí proti tobě. A co se tebe týče, ženo, nelidské ruce na bitevním poli roztrhají tvé tělo na kusy, ty však přesto nepoznáš oddechu – taková je má kletba, Sestro chladných nocí. Kallor Eiderann Tes'thesula, jeden hlas, pronesl tři kletby. Tak.“

Nechali Kallora sedět na trůně na hromadě kostí. Spojili své síly a ovinuli řetězy vybitý kontinent, ten pak vtáhli do chodby vytvořené k tomuto jedinému účelu, a zemi samotnou zanechali holou. Aby se mohla vyléčit.

Ta námaha K'rule zlomila, způsobila mu rány, které, jak věděl, ponese po celý zbytek své existence. Navíc už cítil soumrak svého uctívání, pohromu způsobenou Kallorovou kletbou. K jeho překvapení ho ta ztráta bolela méně, než by si byl pomyslel.

Trojice se zastavila u portálu do rodící se říše bez života a zadívala se na své dílo.

Nakonec promluvil Draconus: „Od časů všeobjímající noci kovám meč.“

K'rul i Sestra chladných nocí se obrátili, protože o tom nic nevěděli.

Draconus pokračoval. „Trvalo to... dlouho, ale pomalu s prací končím. Síla do meče vložená je... neodvolatelná.“

„Pak tedy,“ zašeptal K'rul po chvilce přemýšlení, „musíš v konečné úpravě učinit nějaké změny.“

„Vypadá to tak. Budu si to muset pořádně promyslet.“

Po dlouhé době se K'rul s bratrem obrátili k sestře.

Ta pokrčila rameny. „Postarám se o sebe. Až přijde má zkáza, bude to pouze skrze zradu, nic jiného. Před takovou věcí se nelze uchránit, jinak by se můj život stal noční můrou podezírání a nedůvěry. Tomu se já nepoddám. Do té chvíle budu dál hrát hry smrtelníků.“

„Aspoň si pořádně rozmysli,“ zamumlal K'rul, „než si vybereš, za koho budeš bojovat.“

„Najdi si společníka,“ radil Draconus. „Jenž tě bude hoden.“

„Oba mi dáváte moudré rady. Děkuji vám.“

Víc nebylo co říci. Všichni tři sem přišli s jistým záměrem, který nyní splnili. Možná ne tak, jak by si byli přáli, ale bylo dokonáno. A cena byla zaplacená. Ochotně. Tři životy a jeden, každý zmařený. Pro jednoho to byl začátek věčné nenávisti. Pro tři přijatelná výměna.

Starší bohové, jak již bylo řečeno, byli vtělením mnoha drsných nepříjemností.

Zvíře se zpovzdálí dívalo, jak se ti tři rozcházejí. Zničené bolesti, s bílou srstí spečenou krví, s vlhkým důlkem po ztraceném oku, se jen tak tak drželo na roztřesených nohou. Toužilo po smrti, ale ta nepřicházela. Toužilo po pomstě, ale ti, kdo ho zranili, již byli mrtví. Zůstal jen muž na trůně, který zničil jeho domov.

Dost času na vyrovnání tohoto účtu.

Zpustošená duše zvířete se zmítala bolestí a touhou. Někde v požáru po Pádu ztratil samec družku a nyní byl sám. Třeba je ještě naživu, třeba se toulá, zraněná, stejně jako on, a pátrá po něm v pustinách. Nebo možná v bolesti a hrůze utekla do chodby, jež dodala oheň její duši. Ať se poděla kamkoliv – pokud je ještě naživu – on ji najde.

Tři postavy v dálce otevřely své chodby a zmizely každá ve své starší říši.

Zvíře se rozhodlo, že nepůjde za žádnou z nich. V porovnání s ním a jeho družkou to byly mladé bytosti a chodby, do nichž mohla uprchnout, byly ve srovnání s chodbami starších bohů dávnověké.

Stezka, jež na zvíře čekala, byla nebezpečná, a jeho srdce sevřel strach.

Portál, který se před ním otevřel, odkryl šedě pruhovanou, vířící bouři síly. Zvíře zaváhalo, než do něj vstoupilo.

A bylo pryč.

KNIHA PRVNÍ

JISKRA A POPEL

Pět mágů, pobočnice, bezpočet říšských démonů a katastrofální neúspěch v Darúdzistánu, to vše sloužilo k veřejnému ospravedlnění toho, že císařovna prohlásila Dujeka Jednorukého a jeho vyčerpané legie za psance. Lze tvrdit, že je pouhá náhoda, že tím Jednoruký a jeho Houfec získali volnou ruku, a mohli tak vytáhnout na nové tažení, tentokrát jako nezávislá vojenská síla, jež uzavřela zvrhlé spojení, jemuž bylo předurčeno vzniknout jako pokračování děsivého kouzelného ostřelování na Genabakis. Pravda, nespočetně obětí z této zničující doby by mohlo, pokud by jim mistr Kápě zaručil takovou výsadu, vyjádřit názor zcela odlišný. Snad nejpoetičtější detail událostí, později nazývaných pannionské války, byl ve skutečnosti předzvěstí celého tažení: když jaghutský tyran na své neblahé cestě do Darúdzistánu lhostejně, bezmyšlenkovitě zničil jeden osamělý kamenný most...

Císařská tažení (Pannionské války)

1194–1195, svazek IV, Genabakis

Imrygyn Tallobant (nar. 1151)

KAPITOLA JEDNA

Vzpomínky jsou jako tkané koberce zakrývající tvrdé zdi – povězte, přátelé, jaký odstín má vaše oblíbené vlákno, a já vám na oplátku povím, jaké povahy jste...

Život snů
Striga Ilbares

1164. rok spánku Ohnice
(dva měsíce po slavnosti v Darúdzistánu)
4. rok Pannionského dominia
Tellannský rok druhého shromáždění

KVÁDRY GADRÓBSKÉHO VÁPENCE ležely rozházené, ožehnuté a rozlámané na březích v rozdupaném bahně, jako by je tam smetla ruka nějakého boha, když v jediném malicherném gestu opovržení zničil kamenný oblouk mostu. A Vrč měl podezření, že to je jen krůček daleko od pravdy.

Zpráva se do Darúdzistánu dostala asi týden poté, když první karavana mířící na východ z tohoto břehu dorazila k řece a zjistila, že tam, kde kdysi stával použitelný most, zbyla jen hromada kamení. Šuškal o cosi o starověkém démonovi, jehož vypustili agenti Malazské říše. Prý se vyřítíl z Gadróbské pahorkatiny a hodlal zničit samotný Darúdzistán.

Vrč si odplivl do zčernalé trávy vedle vozu. Silně o tom příběhu pochyboval. Pravda, té noci přede dvěma měsíci, když probíhala slavnost, se děly prapodivné věci – ne že by byl natolik střízlivý, aby si něčeho všiml – a draky, demony i strašlivý sestup Měsíčního Kamene vidělo dost svědků, aby to znělo věrohodně, ale každé kouzlo tak silné, aby dokázalo zničit celý kraj, by se bylo muselo dostat až do Darúdzistánu. A jelikož město nevypadalo jako kouřící hromada trosek – tedy o nic víc než jako po každých celoměstských oslavách –, očividně se tam nic takového nedostalo.

Ne, mnohem pravděpodobnější byla ta božská ruka nebo možná zemětřesení – i když Gadróbská pahorkatina byla poměrně stabilní útvar. Možná se Ohnice neklidně ošila ve svém věčném spánku.

V každém případě teď před ním stála pravda v celé nahotě. Vlastně spíš ležela, roztroušená odsud až k bráně mistra Kápě. A zůstávalo faktem, že ať už bohové hráli jakékoliv hry, vždycky to odnesli těžce se lopotící chudáci jako on.

Opět se začal používat starý brod třicet kroků proti proudu od místa, kde stával most. Nepoužíval se celá staletí a po týdnu nečekaných dešťů se břehy změnil v bažinu. Karavany se tísnily v místě, kde kdysi byly rampy, a další byly beznadějně zapadlé v bahně rozvodněné řeky. Desítky dalších karavan čekaly na cestě a nevrlost kupců, stráží i tažných zvířat každou hodinou rostla.

Vrč na přebrodění čekal už dva dny a jeho skromný oddíl mu dělal radost. Hotové ostrůvky klidu to byly. Harllo došel vodou ke zbytkům mostního pilíře a usadil se na něm s rybářským prutem v ruce. Stonny Menakis dovedla ke Storbyho vozu bandu otrhaných kolegů – strážců karavan, a Storbymu vůbec nevadilo prodávat gredfallanské pivo za přemrštěné ceny. Soudky s pivem sice byly určeny pro jeden zájezdní hostinec u města Saltoan, ale netrpělivý hostinský měl prostě smůlu. Pokud bude vše pokračovat jako doposud, vznikne tu trh a pak mistrem Kápě zatracené městečko. Nakonec nějaký horlivý plánovač v Darúdzistánu usoudí, že by bylo vhodné nechat most znovu postavit, a za deset dvanáct let se to konečně udělá. Pokud ovšem městečko nezačne prosperovat, v tom případě sem okamžitě pošlou výběrčí daní.

Vrč měl stejnou radost z toho, že jeho zaměstnavatel zachovává klid. Povíдалo se, že kupce Manquiho na druhém břehu řeky ranila mrtvice, což bylo pro tyto typy typické. Ne, jejich pán, Keruli se jmenoval, se vymykal pravidlům, a to natolik, že to ohrožovalo Vrčův pečlivě pěstovaný odpor ke kupcům. Ale vzhledem k seznamu Keruliho zvláštností dospěl kapitán k podezření, že ten člověk ve skutečnosti vůbec není kupec.

Ne že by na tom záleželo. Peníze byly peníze a Keruli platil dobře. Vlastně lépe než většina ostatních. Avšak co se Vrče týkalo, mohl to být klidně převlečený kníže Arard.

„Hej vy, pane!“

Vrč odtrhl zrak od Harlova marného rybaření. U vozu stál prošedivělý muž a díval se na něj. „Ten tón je od vás zatraceně panovačný,“ zavrčel Vrč, „protože podle těch hadrů, co máte na sobě, jste buď nejhorší kupec na světě, nebo sluha nějakýho nuzáka.“

„Komorník, abych byl přesný. Jmenuji se Emancipor Reese. A mí pánové nejsou chudí, právě naopak. Jenomže jsme už dlouho na cestách.“

„To беру,“ prohlásil Vrč, „protože váš přízvuk neznám, a když to řeknu já, tak to už něco znamená. Co chcete, Reesi?“

Komorník se poškrábal ve stříbrném strništi na bradě. „Opatrným vyptáváním mezi touto lůzou bylo zjištěno, že co se strážců karavan týče, vy jste muž, který si vysloužil úctu.“

„Co se strážců karavan týče, tak by to tak mohlo být,“ usoudil Vrč suše. „Kam tím míříte?“

„Mí pánové s vámi chtějí mluvit, pane. Pokud nejste příliš zaneprázdněný – utábořili jsme se nedaleko odsud.“

Vrč si Reese chvíli prohlížel a pak zabručel: „Schůzky s jinými kupci musím nejdřív probrat se svým chleboďárce.“

„To rozhodně, pane. A můžete ho ujistit, že mí pánové vás nechtějí odlákat ani jinak ohrozit váš kontrakt.“

„Doopravdy? Tak jo, počkejte tady.“ Vrč seskočil na zem, vydal se k malým, zdobeným dvířkům a klepl na ně. Dvířka se pootevřela a z tmavého nitra vozu se vynořila Keruliho kulatá, bezvýrazná tvář.

„Ano, kapitáne, rozhodně jděte. Přiznávám se k jisté zvědavosti na pány tohoto muže. Během setkání si pozorně všimněte všech podrobností. A pokud to půjde, zjistěte, co přesně mají už od včerejška za lubem.“

Kapitán zabručel, aby zakryl, jak ho Keruliho očividně neuvěřitelně hluboké znalosti překvapily – kupec totiž ještě neopustil vůz –, a pak řekl: „Jak si přejete, pane.“

„Ach, a cestou zpátky vyzvedněte Stonny. Příliš toho vypila a začíná být nadmíru hádavá.“

„Tak to bych ji měl asi vyzvednout hned. Je schopná do někoho nadělat tím svým rapírem díry. Znáš ty její nálady.“

„Aha, dobrá. Pošlete pro ni tedy Harlla.“

„Ehm, on je schopný se k ní přidat, pane.“

„A přesto je velice chválíte.“

„To ano,“ souhlasil Vrč. „Aniž bych se moc vychloubal, pane, když dojde na ochranu pána a jeho zboží, pokud my tři pracujeme spolu, vydáme za dvakrát víc lidí. Proto jsme tak drazí.“

„Vaše sazby jsou vysoké? Chápu. Hmm. Sdělte tedy svým dvěma společníkům, že budou-li se vyhýbat potížím, vynese jim to ke mzdě ještě značný bonus.“

Vrč se ovládl a nezůstal stát s otevřenou pusou. „Ehm, to by mělo ten problém vyřešit.“

„Výtečně. Sdělte to tedy Harllovi a pošlete ho za Stonny.“

„Ano, pane.“

Dvířka se zavřela.

Jak se ukázalo, Harllo se již vracel k vozu. Rybářský prut svíral v jedné mohutné pěsti a v druhé jakousi ubohou podrážku, kterou vydával za rybu. V jasně modrých očích mu jiskřilo vzrušení.

„Hele, ty nasupená náhražko člověka – chytil jsem večeři!“

„Chceš říct večeři pro klášterní krysu. Tu potvoru bych dokázal vdechnout nosem.“

Harllo se zamračil. „Rybí polívka. Má šmak –“

„To je prostě skvělý. Miluju polívku s blátivou příchutí. Hele, vždyť ta bělička ani nedejchá – nejspíš už byla mrtvá, když jsi ji chytil.“

„Praštil jsem ji kamenem mezi oči, Vrči –“

„To teda musel bejt dost malej kámen.“

„Za to nedostaneš ani –“

„Za to ti žehnám. Teď mě poslouchej. Stonny začíná mít dost –“

„To je zvláštní, neslyším žádnou rvačku –“

„Bonus od Keruliho, pokud k žádný nedorazí. Jasný?“

Harllo se podíval na dvířka vozu a pak kývl. „Vyřídím jí to.“

„Měl by sis pospíšet.“

„Už tam jdu.“

Vrč se díval, jak odbíhá, stále s prutem a kořistí v rukou. Na to, jak hubený byl, měl Harllo obrovské ruce a dlouhé a svalnaté paže. Jako zbraň si vybral obouruční meč, jež zakoupil od zbrojře v Příběhu Mrtvého. Pro Harlla byl jako z bambusu. Jeho plavá kštice připomínala klubko zamotaného rybího vlasce. Když ho lidé uviděli poprvé, smáli se, ale Harllo je obvykle umlčel svou čepelí použitou naplocho. Stručně.

Vrč si povzdechl a vrátil se k čekajícímu Emanciporu Reesovi. „Půjdem,“ řekl.

Reese se uklonil. „Výtečně.“

Vůz byl obrovský, hotový dům na vysokých kolech. Střecha byla podivně klenutá, zdobená složitými řezbami, tančily a šplhaly po ní maličké malované postavičky s chlípnými výrazy. Kozlík měl stříšku z vybledlého plátna. Čtyři tažní voli se volně potulovali po provizorní ohradě deset kroků od tábora.

Vzadu se povalovala prašivá kočka a sledovala Reese přicházejícího s Vrčem.

„To je vaše kočka?“ zeptal se kapitán.

Reese si ji prohlédl a pak si povzdechl. „Ano, pane. Jmenuje se Veveřice.“

„Tu prašivinu by dokázal vyléčit každý alchymista nebo svíčková bába.“

Komorník se zatvářil znepokojeně. „Až dorazíme do Saltoanu, určitě se na to podívám,“ zahuhlal. „Aha,“ kývl ke kopcům za silnicí, „tady přichází mistr Bauchelain.“

Vrč se otočil a zadíval se na hranatého čahouna, který došel k silnici a beze spěchu se k nim blížil. Měl na sobě nákladný kabát z černé kůže, jenž mu sahal až po kotníky, vysoké jezdecké boty ze stejného materiálu, šedé kamaše a pod volnou hedvábnou – také černou – košilí se mu leskl skvělý začerněný osníř.

„Černá,“ řekl kapitán Reesovi, „byla v Darúdzistánu módní vloni.“

„Černá je Bauchelainova barva navěky, pane.“

Mistr měl bledý, trojúhelníkový obličej, což ještě podtrhovala úhledně zastřižená bradka. Naolejované vlasy měl sčesané z vysokého čela. Oči měl matné a šedé – stejně bezbarvé jako zbytek obličeje –, a když se mu do nich Vrč podíval, zmocnil se ho neklid.

„Kapitáne Vrči,“ pronesl Bauchelain tichým, kultivovaným hlasem, „váš všetečný zaměstnavatel rozhodně není dost mazaný. Ale třebaže touhu strkat nos do našich záležitostí obvykle neodměňujeme, tentokrát učiníme výjimku. Doprovodte mne.“ Podíval se na Reese. „Tvá kočka zřejmě trpí bušením srdce. Doporučuji ti, abys to nebohé zvíře utěšil.“

„Hned to udělám, pane.“

Vrč položil ruce na jílce svých šavlí a přimhouřenýma očima si Bauchelaina prohlížel. Když si komorník lezl dozadu na vůz, pružiny zaskřípaly.

„Nuže, kapitáne?“

Vrč se nehýbal.

Bauchelain zvedl obočí. „Ujišťuji vás, že váš zaměstnavatel se nemůže dočkat, až vyhovíte mé žádosti. Pokud se však bojíte, mohl byste ho přesvědčit, aby vás po dobu tohoto podniku držel za ruku. Ačkoliv vás varuji, dostat ho ven z vozu by mohlo být výzvou i pro muže s vaší postavou.“

„Už jste někdy rybařil?“ zeptal se Vrč.

„Rybařil?“

„Ryby, který skočí na starou návnadu, jsou mladý a už nezestárnou. Já kolem karavan dělám přes dvacet let, pane. Nejsem mladej. Jestli chcete rybu, zkuste to jinde.“

Bauchelain se suše usmál. „Uklidnil jste mě, kapitáne. Můžeme pokračovat?“

„Až po vás.“

Přešli silnici a stoupali do kopců po staré kozí stezce. Karavany tábořící na tomto břehu se jim rychle ztratily z dohledu. Tráva na svazích i vrcholcích kopců shořela při požáru, ale z půdy již vyrážely zelené výhonky.

„Oheň,“ vysvětloval Bauchelain cestou, „je pro préríjní traviny nezbytný. Stejně jako stěhování bhederinů, kdy stovky tisíc paznehtů udusávají hlínu. Žel, přítomnost koz pro tyto prastaré pahorky předznamenává konec zeleně. Já však začal hovořit o ohni, že ano? Násilí a ničení, obojí je pro život nezbytné. Shledáváte to divným, kapitáne?“

„Mně, pane, připadá divnej ten pocit, co mám, že jsem zapomněl svou voskovou tabulku.“

„Tedy jste získal vzdělání. Zajímavé. Jste přece šermíř, ne? K čemu potřebujete písmena a čísla?“

„A vy jste muž písmen a čísel – k čemu je vám ten opotřebovaný meč u pasu a ten fešnej hauberk?“

„Nešťastným vedlejším účinkem vzdělávání mas je nedostatek úcty.“

„Chcete říct zdravá skepse.“

„Vpravdě opovrhování autoritami. Abych odpověděl na vaši otázku: možná jste si všiml, že máme pouze jediného, a to postaršího komorníka. Žádné najaté strážce. Nutnost chránit se je pro naši profesi životně důležitá –“

„A jakápak profese to je?“

Sestoupili na vyšlapanou pěšinu, vinoucí se mezi vršky. Bauchelain se zastavil a s úsměvem se na Vrče zadíval. „Bavíte mě, kapitáne. Již chápu, proč se o vás v karavanserájích tolik hovoří, neboť vy jste mezi strážci jedinečný v tom, že máte fungující mozek. Pojďte, jsme skoro na místě.“

Obešli pahorek a dorazili na okraj čerstvého kráteru. Široký pruh hlíny kolem něj byl rozrytý a plný úlomků kamení. Vrč usoudil, že kráter má asi čtyřicet kroků v průměru a hluboký je dva, dva a půl sáhu. O kousek dál seděl na kraji kráteru muž, také celý v černé kůži, s pleší barvy vyběleného pergamenu. Přes svou značnou mohutnost se zvedl potichu a s plyným půvabem se obrátil k nim.

„Korbal Špičák, kapitáne. Můj... partner. Korbale, máme tu Vrče, kterážto jméno je zcela jistě nepřímou narážkou na jeho osobnost.“

Pokud Bauchelain v kapitánovi vyvolával neklid, tento muž – se širokým, kulatým obličejem, očima ukrytýma mezi naběhlými víčky, s plnými rty, v koutcích lehce svěšenými, s tváří zároveň dětskou i nevýslovně obludnou – v něm vzbuzoval strach. Ten pocit byl opět zcela instinktivní, jako by Bauchelain a jeho partner kolem sebe šířili nějakou vadnou auru.

„Není divu, že ta kočka má bušení srdce,“ zamumlal si pro sebe kapitán. Odtrhl zrak od Korbala Špičáka a zadíval se na kráter.

Bauchelain se postavil vedle něj. „Rozumíte tomu, co zde vidíte, kapitáne?“

„Ano, nejsem hlupák. Je to díra do země.“

„Zábavné. Kdysi tu stávala mohyla. V ní byl uvězněn jeden jaghutský tyran.“

„Byl.“

„Správně. Zamíchala se do toho jistá vzdálená říše, aspoň tak jsem tomu rozuměl. Spřáhla se s T'lan Imass a společně se jim podařilo ho osvobodit.“

„Takže vy těm povídkám věříte,“ usoudil Vrč. „Pokud by k něčemu takovému došlo, tak co se, ve jménu mistra Kápě, stalo s tím tyranem?“

„To nás také zajímá, kapitáne. Jsme na tomto kontinentě cizí. Donedávna jsme o Malazské říši neslyšeli, ani o podivuhodném Darúdzistánu. Avšak během našeho příliš krátkého pobytu v onom městě jsme se doslechli o nedávných událostech. O démonech, dracích a asasínech. A o azathském domě jménem Finist, do něhož zatím nelze vstoupit, který je však zřejmě přesto obydlen – pochopitelně jsme se tam zašli podívat. Navíc jsme slyšeli vyprávění o létající pevnosti zvané Měsíční Kámen, jež se kdysi vznášela nad městem –“

„Ano, tu jsem viděl na vlastní oči. Odletěla den předtím, než jsem odjel.“

Bauchelain si povzdechl. „Žel, zdá se, že jsme dorazili příliš pozdě, abychom tyto strašlivé divy spatřili. Doslechl jsem se, že Měsíčnímu Kameni vládne tisteandijský pán.“

Vrč pokrčil rameny. „Když to říkáte. Já nemám klevety rád.“

Muži konečně ztvrdl pohled.

Kapitán se v duchu usmál.

„Klevety. To se podívejme.“

„Tohle jste mi tedy chtěl ukázat? Tuhle... díru?“

Bauchelain zvedl obočí. „Ne tak přesně. Tato *díra* je pouze vchod. Hodláme navštívit jaghutskou hrobku ležící pod ní.“

„Oponn vám tedy žehnej,“ prohlásil Vrč a otočil se k odchodu.

„Domnívám se,“ podotkl muž za ním, „že váš pán bude naléhat, abyste nás doprovodil.“

„Může si nalíhat, co je mu libo,“ odsekl kapitán. „Nenajal si mě, abych se utopil v kaluži bláta.“

„My se ovšem vůbec nehodláme ušpinit.“

Vrč se na něj ohlédl a pokřiveně se usmál. „Řečnickej obrat, Bauchelaine. Omlouvám se, jestli jste mě špatně pochopil.“ S tím pokračoval směrem k pěšině. Náhle se zastavil. „Chtěli jste vidět Měsíční Kámen, pánové?“ A ukázal k jihu.

Čedičová pevnost visela těsně nad obzorem jako obrovský černý mrak. Na šterku zakřupaly kroky a Vrč se ocitl mezi oběma muži, kteří upřeně hleděli na létající pevnost v dálce.

„Je obtížné,“ zamumlal Bauchelain, „odhadnout velikost. Jak je daleko?“

„Hádal bych tak lígu, možná víc. Věřte mi, pánové, na můj vkus je blízko až moc. V Darúdzistánu jsem kráčel v jejím stínu – nic jiného se tam taky dělat nedalo – a to se spolehněte, není to příjemnej pocit.“

„Soudím, že nikoliv. Co tam dělá?“ divil se Bauchelain.

Vrč pokrčil rameny. „Zřejmě míří na jihovýchod –“

„Proto je tak nakloněný.“

„Ne. Nad Dřevnovem ho poškodili mágové Malazský říše.“

„Působivý výkon těch mágů.“

„Umřeli přitom. Teda aspoň většina z nich, jak jsem slyšel. Kromě toho se jim sice podařilo Měsíční Kámen poškodit, ale jeho pán vyvázl se zdravou kůží. Jestli je podle vás ‚působivý‘ prokopnout plot, než vás majitel domu úplně zničí, tak si poslužte.“

Konečně promluvil i Korbal Špičák. Hlas měl pisklavý a vysoký. „Bauchelaine, vycítí nás?“

Jeho společník se zamračil, aniž by od Měsíčního Kamene odtrhl pohled, a zavrtěl hlavou. „Nezachytil jsem žádný zájem o nás, příteli. Tento rozhovor by však měl pokračovat ve větším soukromí.“

„Dobrá tedy. Soudím, že nechceš, abych tohoto strážce karavany zabil.“

Vrč poplašeně couvl a povytáhl šavle. „Zkuste to a budete litovat,“ zavrčel.

„Jen klid, kapitáne.“ Bauchelain se usmál. „Můj partner má prosté názory –“

„Myslíte prostý jako zmije.“

„Snad. Nicméně vás ujišťuji, že jste v naprostém bezpečí.“

Vrč, stále zamračený, couval po pěšině. „Mistře Keruli,“ zašeptal, „jestli tohle všechno sledujete – a podle mě ano –, tak doufám, že můj bonus bude přiměřeně velkorysej. A pokud moje rada za něco stojí, tak radím vyhybat se těmhle dvěma co nejširším obloukem.“

Než se vzdálil od kráteru, viděl, jak se k němu Bauchelain a Korbal Špičák obrací zády. I k Měsíčnímu Kameni. Zadívali se do jámy a pak začali sestupovat. Brzy mu zmizeli z dohledu. Vrč si povzdechl, otočil se a vracel se do tábora. Protáhl se v ramenou, aby uvolnil napětí, jež se ho zmocnilo.

Když došel k silnici, opět zvedl zrak k jihu. Měsíční Kámen se rozplýval v dálce. „Ty tam, pane, škoda, že jsi nezachytil stopu Bauchelaina a Korbala Špičáka, abys s nima mohl udělat to samý, co jsi udělal s tím jaghutským tyranem – pokud jsi v tom měl prsty ty. Ranhojiči tomu říkají prevence. Jenom se modlím, abysme tvýho nezájmu jednou všichni nelitovali.“

Cestou po silnici zahlédl Emancipora Reese. Komorník seděl na voze, na klíně držel svou kočku a hladil ji. *Prašivá?* zamyslel se Vrč. *Možná ne.*

Tělo obcházel obrovský vlk, hlavu měl skloněnou a dával si dobrý pozor, aby bezvládného smrtelníka neztratil z dohledu svého jediného oka.

Do chodby chaosu zavítal málokdo a z těch zřídkačných návštěv byli smrtelní lidé zdaleka nejvzácnější. Vlč se podle svého vnímání času toulal touto divokou krajinou celou věčnost. Byl sám a ztracený už tak dlouho, že si v duchu nacházel nové tvary zrozené ze samoty. Myšlenky mu běhaly po zdánlivě náhodných cestách a v zuřivém lesku jeho oka by málokdo poznal vědomí či inteligenci. Přesto tam byly.

Vlk dál obcházel tělo a mohutné svaly pod matnou bílou srstí se mu vlnily. Skláněl hlavu a oko upíral na nehybného člověka. Naprosté soustředění bylo účinné, udržovalo objekt jeho zájmu ve stavu jakéhosi bezčasí – náhodný důsledek sil, jež vlk v této chodbě vstřebal.

Vlk si pamatoval jen málo ze světů existujících mimo chaos. Nevěděl nic o smrtelnících, kteří ho uctívali jako boha. Ale jisté povědomí získal, instinktivně vycítil cosi, co hovořilo o... možnostech. Když teď objevil tohoto křehkého smrtelníka, náhle měl na vybranou.

Přesto váhal.

Byla tu rizika. Do popředí se začínalo drát rozhodnutí, ze kterého se vlk roztřásl.

V kruzích se stále víc přibližoval k bezvládné postavě. Oko posléze upřel na mužovu tvář.

Konečně uviděl, že dar je skutečný. Nic jiného nemohlo vysvětlit to, co na smrtelníkově tváři nalezl. Byl to zrcadlový obraz jeho duše, dokonalejší do všech podrobností. Takovou příležitost nemohl vlk odmítnout.

Přesto stále váhal.

Až se odkudsi vynořila jedna prastará vzpomínka. Obraz, zamrzlý a vybledlý, ohlodaný zubem času.

To stačilo, aby se spirála uzavřela.

A bylo dokonáno.

Zamrkal a upřel zdravé oko na bledě modrou, bezmračnou oblohu. Jizva, táhnoucí se přes levý oční důlek, příšerně svědila, jako by mu pod kůží lezli brouci. Na hlavě měl přilbici se zdviženým hledím. Do zad se mu zarývaly ostré kamínky.

Ležel bez hnutí a snažil se vzpomenout, co se stalo. Pamatoval si černou trhlínu, která se před ním otevřela – spadl do ní, byl do ní vržen. Kůň pod ním zmizel, zadrnčela tětíva luku. Zneklidněl, stejně jako jeho společník. Přítel, který jel po jeho boku. Kapitán Paran.

Toc Mladší zasténal. *Pačes. Ta šílená loutka. Počíhal si na nás. Útržky vzpomínek se spojily, paměť se mu vrátila s přílivem strachu. Převalil se na bok. Všechny svaly v jeho těle protestovaly. Pro mistra Kápě, tohle není Rhivská pláň.*

Do všech stran se táhlo pole střepů černého skla. Na sáh nad ním nehybně visel oblak šedého prachu. Nalevo, asi dvě stě kroků od něj, narušoval plochou jednotvárnost krajiny nízký pahorek.

Bolelo ho v krku. Oko ho pálilo. Slunce nad jeho hlavou žhnulo. Toc zakašlal a posadil se. Obsidián pod ním křupal. Jeho zvrtný luk ležel vedle něj, a tak po něm sáhl. Toulec zůstal u sedla. Ať se dostal kamkoliv, jeho věrný záchlumský oř ho nenásledoval. Kromě nože u pasu a luku, který mu prozatím byl k ničemu, neměl nic. Žádnou vodu ani jídlo. Při bližší prohlídce luku se zamračil. Tětíva ze střívek povolila.

Hodně. Což znamená, že jsem byl... pryč... delší dobu. Pryč. Ale kde? Pačes ho vhodil do nějaké chodby. V ní byl čas jaksi ztracený. Toc neměl velkou žízeň ani hlad. Ale i kdyby měl šípy, luk pořádně nepružil. Horší bylo, že tětíva vyschla, do vosku pronikl obsidiánový prach. Dotažení by nevydržela. To ukazovalo, že uplynulo několik dní, pokud ne týdnů, třebaže mu jeho tělo říkalo něco jiného.

Pomalů vstal. Kroužková košile pod halenou proti ohybu protestovala. Sypal se z ní třpytivý prach.

Jsem snad v nějaké chodbě? Nebo mě zase vyplivla ven? Ať tak nebo tak, musel najít konec této mrtvé planiny sopečného skla. Tedy pokud nějaký konec měla...

Zamířil k pahorku. Sice nebyl zrovna vysoký, ale určitě z něj bude větší rozhled než zdola. Když se k němu přiblížil, uviděl za ním další, podobné, rozestavené v pravidelných vzdálenostech. *Mohyly. Skvělé, mohyly vážně miluju.* Pak se objevila ústřední, větší než ostatní.

Toc obešel první pahorek a cestou si všiml vyhloubené jámy, nejspíš ji vyhrabali vykradači hrobů. Po chvíli se zastavil a vrátil se. Dřepl si k šachtě a zadíval se do svažujícího se tunelu. Kam až dohlédl – asi na sáh –, obsidiánový plášť nikde nekončil. Aby byly mohyly vůbec vidět, musely být obrovské, spíš jako dómy než hrobky. „Ať je to cokoli,“ zamumlal si Toc pro sebe, „pranic se mi to nelíbí.“

Zamyslel se a v duchu si probíral události, které ho dovedly do této... nešťastné situace. Vražedný déšť z Měsíčního Kamene zřejmě označoval nějaký začátek. Oheň a bolest, zničené oko, polibek, který surově znetvořil mladou a pohlednou tvář šerednou jizvou.

Jízda na sever, naproti pobočnici Lorn, šarvátka s Ilgres Barghasty. Zpátky v Dřevnově, další potíže. Lorn mu přitáhla otěže a znovu oživila jeho staré povolání spárského kurýra. *Kurýra? Mluv otevřeně, Tocu, zvlášť když mluvíš*

sám k sobě. Byl jsi špeh. A přešel jsi na druhou stranu. Dělal jsi zvěda Houfci Jednorukého. To a nic víc, dokud se neukázala pobočnice. V Dřevnově nastaly potíže. Besana, pak kapitán Paran. Útěk a pronásledování. „Pěkný zmatek,“ zamumlal.

Pačes ho zákeřně smetl jako mouchu do nějaké zlověstné chodby. *Kde jsem se... zdržel. Asi. Mistr Kápě mě vem, je čas začít znovu myslet jako voják. Zjisti, kde jsi. Nesmíš jednat ukvapeně. Mysli na to, jak přežít tady na tomto cizím, nehostinném místě...*

Pokračoval v cestě k ústřední mohyle. Její svahy sice byly mírné, ale zvedala se do výšky nejméně čtyř sáhů. Jak se škrábal nahoru, jeho kašel se zhoršoval.

Námaha však přinesla odměnu. Nahoře zjistil, že stojí uprostřed kruhu menších hrobek, a přímo před ním, asi tři sta kroků za prstencem, v oparu však ještě viditelná, se zvedala kostnatá ramena kopců v šedivém hávu. O něco blíž a nalevo stála pobořená věž. Obloha za věží zářila chorobně rudou barvou.

Toc se podíval na slunce. Když se probudil, bylo ve třech čtvrtinách vzestupu. Nyní ho měl přímo nad hlavou. Dokázal se zorientovat. Kopce byly na severozápadě a věž se tyčila téměř přesně na západ od něj.

Jeho zrak opět přitáhl narudlý šrám na obloze za věží. Ano, světlo pulzovalo jako srdce. Poškrábal se na jizvě táhnoucí se přes levý oční důlek a trhl sebou, jak mu mysl zaplavily jasné barvy. *Tam nahoře působí magie. Bohové, začínám magii z duše nenávidět.*

Jeho pozornost upoutaly důležitější věci. Severní svah ústřední mohyly hyzdila hluboká jáma s nerovnými, lesklými okraji. Pod mohylou ležela hromada kamení – stále se stopami červené barvy. Pomalu si uvědomil, že kráter není dílem vykradačů hrobů. Ať ho vytvořilo cokoli, vylezlo to z hrobky. *Ždá se, že na tomto místě ani mrtví nespí věčným spánkem. Přepadla ho úzkost, ale s tichou kletbou ji ze sebe setřásl. Zažil jsi horší věci, vojáku. Vzpomeň si na toho T'lan Imasse, který se připojil k pobočnici. Lakonická sušinka na dvou nohách, Beru nás všechny chraň. Hluboké oční důlky bez jediné jiskřičky milosrdenství. Ten tvor si napíchl Barghasta jako kňoura z Rhivské pláně.*

Studoval kráter pod sebou, ale v duchu zůstával u Lorn a jejího nemrtvého společníka. Chtěli osvobodit podobně neklidného tvora, vypustit divokou, krutou moc na zemi. Napadlo ho, jestli uspěli. Věžeň z hrobky, na níž právě stál, musel nepochybně splnit děsivý úkol – překonat varty, pevné zdi a celé sáhy stlačeného drceného skla. *No, vzhledem k možnostem bych asi byl stejně zoufalý a odhodlaný. Jak dlouho mu to trvalo? Jak musel mít mysl pokrivenou zlem, když se konečně osvobodil?*

Toc se zachvěl, načež následoval další záchvat kašle. Na světě bylo plno záhad a jen málokterá byla příjemná.

Cestou dolů jámu obešel a zamířil k pobožené věži. Nemyslel si, že by se tu obyvatel hrobky ještě zdržoval. *Já bych se odsud chtěl dostat co nejdál a co nejrychleji, jak jenom je v lidských silách.* Nedalo se poznat, kolik času uplynulo od chvíle, kdy ten tvor unikl, ale Toc usoudil, že to budou roky, pokud ne desetiletí. V každém případě se nebál, což bylo zvláštní, vzhledem k nehostinnému okolí a všem těm tajemstvím ukrytým pod zpustošeným povrchem země. Ať už toto místo hostilo jakékoliv nebezpečí, zřejmě zmizelo už dávno.

Čtyřicet kroků od věže málem zakopl o mrtvolu. Slabá vrstva prachu ji dokonale zakrývala. Nyní se prach, rozvířený Tocem, zvedal jako oblak. Malažan ho s kletbami plival.

Rozvířeným, trpytivým oparem rozeznal, že kosti patřily člověku. Pravda, byl to podsaditý člověk se silnými kostmi. Šlachy byly vysušené, až získaly hnědou barvu, a kožešiny a kůže, do nichž byl oblečený, zetlely v pouhé cáry. Mrtvola měla na hlavě kostěnou přilbici vyrobenou z lebky rohatého zvířete. Jeden roh se kdysi ulomil. Opodál ležel obouruční meč pokrytý prachem. *Když už mluvím o lebce mistra Kápě...*

Toc Mladší se na tělo zamračil. „Co ty tady děláš?“ zeptal se.

„Čekám,“ odpověděl mu T'lan Imass ochraptělým hlasem.

Toc v paměti zapátral po jméně tohoto nemrtvého válečníka. „Onos T'oolan,“ řekl, spokojený sám se sebou. „Z klanu Tarad –“

„Nyní se zovu Tolar. Jsem bez klanu. Svobodný.“

Svobodný? Abys mohl dělat co, ty pytlí kostí? Povalovat se tady v pustině?

„Co se stalo s pobočnicí? Kde to vlastně jsme?“

„Ztracení.“

„A pobočnice, Tolare?“

„Taky ztracená.“

Toc zaskřípal zuby a odolal touze Imasse nakopnout. „Nemůžeš být přesnější?“

„Možná.“

„No tak.“

„Pobočnice Lorn zahynula přede dvěma měsíci v Darúdzistánu. Jsme na prastarém místě zvaném Morn, dvě stě líg na jih od města. Před chvílí bylo poledne.“

„Právě bylo poledne, říkáš? Tak děkuju za poučení.“ Rozhovor s tvorem existujícím stovky tisíc let ho nijak netěšil a z té nechuti se zrodila jeho jízlivost – což byla nebezpečná troufalost. *Žpátky k vážnosti, pitomče. Ten pazourkový meč není jen na ozdobu.* „Takže vy dva jste osvobodili toho jaghutského tyrana?“

„Nakrátko. Snahy říše podrobit si Darúdzistán selhaly.“

Toc zamračeně zkrřížil ruce na prsou. „Říkal jsi, že čekáš. Čekáš na co?“

„Nějakou dobu byla pryč. Teď se vrací.“

„Kdo?“

„Ta, jež obsadila věž, vojáku.“

„Nemůžeš si aspoň stoupnout, když se mnou mluvíš?“ *Než podlehnu pokušení.*

T'lan Imass vstal za hlasitého vrzání, jen z něj opadával prach. V očních důlcích se cosi nakratičko zablýsklo, když se podíval na Toca, pak se obrátil a zvedl svůj meč.

Bohové, měl jsem ho raději nechat ležet. Kůže jako z vyschlého pergamenu, napjaté svaly a těžké kosti... a všechno se to pohybuje jako živé. Ach, jak je císař miloval. Vojsko, které nemusel krmit, nemusel ho přepravovat, vojsko, co se dostane kamkoliv a dokáže téměř cokoliv. A žádní zběhové – až na toho, který tu teď stojí přede mnou.

Jak by vlastně bylo možné potrestat t'lanimasského zběha?

„Potřebuju vodu,“ prohlásil Toc po delší době, kdy na sebe prostě jen zírali. „A jídlo. A musím najít nějaké šípy. A tětivu.“ Rozepjal si řemínek přílby a tu si sundal. Koženou čapku, kterou nosil pod přílbou, měl celou propocenou. „Nemůžeme počkat ve věži? Z toho horka se mi uškvaří mozek.“ *A proč mluvím, jako bych čekal, že mi pomůžeš, Tolare?*

„Pobřeží leží tisíc kroků na jihozápad,“ oznámil mu Tolar. „Je tam k mání jídlo a jisté chaluhy, které postačí na tětivu, než bude možné nalézt nějaká střívka. Sladkou vodu, žel, poblíž necítím. Obyvatelka věže snad bude velkorysá, i když je to málo pravděpodobné, pokud se vrátí a objeví tě tam. Šípy lze vyrobit. Nedaleko je slanisko, kde najdeme kostirákos. S oky na mořské ptáky získáme opeření. Hlavice šípů...“ Rozhlédl se po obsidiánové planině. „Nepředvídám nedostatek surového materiálu.“

Dobrá, takže mi přece jen pomůžeš. Díky mistru Kápě za to. „No, doufám, že pořád dokážeš štípat kámen a splítat chaluhy, Imassi, nemluvě o výrobě dřívků z kostirákosu – ať je to cokoliv –, protože já rozhodně netuším, jak na to. Když já potřebuju šípy, vyžádám si je, a když dorazí, mají železné hlavice a jsou rovné jako pravítko.“

„Ještě jsem všechno nezapomněl, vojáku –“

„Jelikož nás pobočnice rádně nepředstavila, tak já jsem Toc Mladší a nejsem voják, nýbrž zvěd –“

„Sloužil jsi u Spárů.“

„Ale bez asasínského výcviku a kouzel. Kromě toho jsem se té role víceméně zřekl. Teď se chci akorát vrátit k Houfci Jednorukého.“

„Dlouhá cesta.“

„To mě napadlo. Takže čím dřív se vydám na cestu, tím líp. Řekni mi, jak daleko se táhne tahle skleněná pustina?“

„Sedm líg. Za ní najdeš Lamatatskou pláň. Až dorazíš tam, vydej se na severoseverovýchod –“

„Kam se tím dostanu? Do Darúdzistánu? Oblehl snad Dujek město?“

„Ne.“ T'lan Imass otočil hlavu. „Přichází.“

Toc se podíval směrem, jímž hleděl Tolar. Na jihu se vynořily tři postavy a blížily se ke kruhu mohyl. Z těch tři pouze ta prostřední kráčela po dvou. Byla vysoká, štíhlá, v rozevláté bílé telabě, jaké nosily urozené dámy ze Sedmiměstí. Vlasy měla černé, dlouhé a rovné. Po jejím boku řepali dva psi, ten nalevo byl velký jako horský koník, kosmatý a podobný vlku, druhý krátkosrstý, pískově zbarvený, s mohutnými svaly.

Jelikož Toc s Tolarem stáli na otevřeném prostranství, nebylo možné, aby je trojice přehlédla, a přesto nedávala najevo žádné znepokojení ani nezměnila tempo. Na deset kroků od nich se vlčí pes rozběhl k Imassovi a nadšeně vrtěl ocasem.

Toc se nad tím zamyslel a poškrábal se na bradě. „Starý kamarád, Tolaré? Nebo to zvíře chce, abys mu hodil jednu ze svých kostí?“

Nemrtvý válečník se na něj jen mlčky díval.

„Vtip,“ utrousil Toc s pokrčením ramen. „Nebo spíš ubohý pokus. Myslel jsem si, že T’lan Imass se neuráží.“
Nebo v to spíš doufám. Bohové, ta moje huba nevymáchaná...

„Přemýšlel jsem o tom,“ odvětil Tolar pomalu. „Toto zvíře je ay, a tudíž má o kosti pramalý zájem. Ayové dávají přednost masu, pokud možno ještě teplému.“

Toc zabručel. „Chápu.“

„Vtip,“ upozornil ho po chvíli Tolar.

„Jasně.“ *Ach. Tohle nakonec možná nebude tak hrozné. Samé překvapení.*

T’lan Imass natáhl ruku a položil ayovi na širokou hlavu kostnaté prsty. Zvíře úplně znehybnělo. „Starý kamarád? Ano, takováto zvířata jsme přijali do kmenů. Buď to, nebo bychom se byli museli dívat, jak hladovějí. Byli jsme za jejich hlad zodpovědní, víš.“

„Zodpovědní? Lovili jste příliš? Já myslel, že váš druh byl ve spojení s přírodou. Všichni ti duchové, obřady na usmířenou –“

„Tocu Mladší,“ skočil mu Tolar do řeči, „tropíš si žerty ze mne, či z vlastní nevědomosti? Ani lišejník v tundře nezná klid. Vše je zápas, válka o nadvládu. Ti, kteří prohrají, zmizí.“

„A ty chceš říct, že my nejsme jiní –“

„Jsme, vojáku. Máme výsadu, že můžeme volit. Máme dar předvídání. I když svou zodpovědnost často uznáme příliš pozdě...“ T’lan Imass naklonil hlavu na stranu, jak si prohlížel aye před sebou, a zřejmě i svou kostnatou ruku, kterou měl položenou na jeho hlavě.

„Baaljagg očekává tvé rozkazy, drahý nemrtvý válečníku,“ pravila žena, když dorazila. Její hlas zněl jako líbezná melodie. „Jak sladké. Garate, běž také pozdravit našeho vyschlého hosta.“ Podívala se na Toca a usmála se. „Garat by se pochopitelně mohl rozhodnout, že tvůj společník stojí za zahrabání – nebyla by to legrace?“

„Chvilku ano,“ souhlasil Toc. „Mluvíš darúnsky, ale nosíš sedmiměstskou telabu...“

Zvedla obočí. „Vážně? Ach, takový zmatek! Než pomni, pane, ty hovoříš darúnsky, a přesto pocházíš ze zkrocené říše té ženy – jakže se jmenuje?“

„Císařovna Laseen. Malazská říše.“ *A jakpak jsi to poznala? Nemám na sobě uniformu...*

Usmála se. „Pravda.“

„Jsem Toc Mladší a tady T’lan Imass se jmenuje Tolar.“

„Jak příhodné. Tedy že tu je ale horko, nemyslíš? Přesuňme se raději do té jaghutské věže. Garate, přestaň očíhávat T’lan Imasse a probud’ služebníky.“

Toc se díval, jak mohutný pes kluše k věži. Teprve teď si všiml, že dovnitř se ve skutečnosti vchází přes balkon, nejspíš v prvním patře – další ukázka toho, jak vysoká byla vrstva skleněných střepů. „To místo se nezdá příliš pohostinné,“ poznamenal.

„Zdání může klamat,“ opáčila žena a znovu po něm bleskla tím oslnivým úsměvem.

„Máš nějaké jméno?“ zeptal se jí Toc, když se vydali k věži.

„Je to paní Závist,“ ozval se Tolar. „Dcera Dracona – jenž vykoval meč Dragnipúr a byl právě tímto mečem zabit jeho současným majitelem Anomanderem Rekem, pánem Měsíčního Kamene. Traduje se, že Draconus měl dvě dcery, které pojmenoval Závist a Zášť –“

„Pro mistra Kápě, to nemůžeš myslet vážně,“ zamumlal Toc.

„Těmi jmény se nepochybně bavil i on,“ pokračoval T’lan Imass.

„Tak a teď jsi mi zkazil všechnu legraci,“ povzdechla si paní Závist. „My jsme se už někde setkali?“

„Ne. Přesto tě znám.“

„Vypadá to tak! Připouštím, že ode mne byla přehnaná skromnost, předpokládat, že mě nikdo nepozná. Nakonec jsem T’lan Imass nejednou zkřížila cestu. Vlastně nejméně dvakrát.“

Tolar na ni upíral svůj bezedný pohled. „Vědět, kdo jsi, nevysvětluje záhadu, proč v současné době sídlíš v Morn, hodláš-li být i nadále ostýchavá, paní. Rád bych věděl, co na tomto místě pohledáváš.“

„Co tím míníš?“ opáčila posměšně.

Když se přiblížili k věži, ve vstupním otvoru se objevila maskovaná postava v kožené zbroji. Toc strnul. „To je Seguleh!“ Prudce se otočil k paní Závisti. „Tvůj služebník je Seguleh!“

„Tak se jim tedy říká?“ Svrátila obočí. „Jméno je mi povědomé, třebaže mi unikají souvislosti. Nuže dobrá. Zjistila jsem jejich osobní jména, ale to je asi vše. Náhodou na mne narazili – tento, jenž se zove Senu, a další dva. Usoudili, že zabít mne jim zpestří jednotvárnost cesty.“ Povzdechla si. „Běda, teď mi slouží.“ Oslovila Seguleha. „Senu, jsou tví bratři úplně vzhůru?“

Menší mrštný muž naklonil hlavu. Oči měl ve škvírách zdobené masky bezvýrazné.

„Odhalila jsem,“ sdělila paní Závist Tocovi, „že toto gesto naznačuje souhlas. Zjistila jsem, že nejsou zrovna výřeční.“

Toc kroutil hlavou a oko upíral na dva široké meče, jež měl Senu zavěšené v podpaždí. „On je jediný z těch tří, který tě skutečně bere na vědomí, paní?“

„Když už o tom mluvíš... Je to důležité?“

„Znamená to, že je na spodku jejich hierarchie. Druzí dva stojí natolik vysoko, že se s Neseegulehy vůbec nebaví.“

„To je od nich ale troufalé!“

Zvěd se zazubil. „Já ještě nikdy žádného neviděl – ale hodně jsem o nich slyšel. Obývají jeden ostrov na jih odsud a prý jde o velmi uzavřenou společnost, a neradi cestují. Ví se však o nich i daleko na severu, dokonce až v Nathilogu.“ *A mistr Kápě mě vem, jsou opravdu vyhlášení.*

„Hmm, vycítila jsem jistou domýšlivost, která byla docela zábavná. Zaveď nás dovnitř, drahý Senu.“

Seguleh se nepohnul. Spatřil Tolara a nyní z něj nespouštěl oči.

Ay se naježil a poodešel stranou, aby nestál mezi těmi dvěma.

„Senu?“ promluvila paní Závist sladce jako med.

„Myslím,“ šeptl Toc, „že Tolara vyzývá.“

„Směšné! Proč by něco takového dělal?“

„Pro Segulehy je ze všeho nejdůležitější postavení. Pokud vzniknou nějaké pochybnosti o hierarchii, přijde výzva. Oni rozhodně nemarní čas.“

Paní Závist se na Senu zamračila. „Chovej se slušně, mladý muži!“ Pokynula mu, aby šel do věže.

Senu jako by sebou při jejím posunku trhl.

Toca prudce zasvědila jizva na tváři. Zuřivě se poškrábal a tiše zaklel.

Seguleh zacouval do malé místnosti, zaváhal, než se obrátil, a odvedl ostatní ke dveřím naproti. Křivolaká chodba je přivedla do ústřední komnaty, z jejíhož středu stoupalo úzké točité schodiště. Stěny byly z hrubé pemzy a nezdobené. Na druhém konci místnosti stály tři vápencové sarkofágy, jejichž víka byla úhledně opřena o zeď za nimi. Seděl tu pes, jehož paní Závist poslala napřed. Hned u vchodu čekal kulatý dřevěný stůl plný jídla – bylo tu čerstvé ovoce, maso, sýr a chleba a orosený hliněný džbán se sbírkou pohárů.

U stolu stáli nehybně dva Senuovi společníci, jako by drželi stráž a byli připravení obětovat život při jeho obraně. Oba byli stejně stavění jako Senu i stejně vyzbrojení. Rozdíl byl pouze v maskách. Senuův smaltový chránič byl posetý tmavými vzory, kdežto druhé dvě masky byly jedna bělejší než druhá. První byla jen o něco méně pomalovaná než maska Senua, ale na druhé byly jenom dvě čárky, každá na jinak lesklé bílé tváři. Oči vyhlížející otvory v maskách vypadaly jako úlomky obsidiánu.

Seguleh se dvěma čárkami při pohledu na T'lan Imasse strnul a udělal krok k němu.

„No tohle!“ zasyčela paní Závist. „Výzvy jsou zakázány! Ještě jedna taková hloupost a ztratím trpělivost –“

Všichni tři Segulehové couvli.

„Tak,“ prohlásila žena. „To už je mnohem lepší.“ Obrátila se k Tocovi. „Ukoj své potřeby, mladý muži. Ve džbáně je saltoanské bílé, správně vychlazené.“

Toc nedokázal odtrhnout zrak od Seguleha s nejsvětější maskou.

„Pokud upřený pohled znamená výzvu,“ pronesla paní Závist tiše, „tak ti kvůli zachování míru – nemluvě o tvém životě – radím, abys od současné bojovnosti upustil, Tocu Mladší.“

Toc poplašeně zavrčel a odtrhl zrak od Seguleha. „Dobrý postřeh, paní. Jde o to, že jsem ještě nikdy neslyšel o... no, vlastně nic. Na tom nezáleží.“ Došel ke stolu a natáhl ruku ke džbánu.

Za ním se cosi zavířilo v pohybu a následoval zvuk těla klouzajícího po podlaze, kde na druhé straně prudce narazilo do zdi. Toc se otočil na patě právě včas, aby uviděl Tolara, jak se zdviženým mečem stojí proti zbývajícím dvěma Segulehům. Senu ležel jako hromádka neštěstí o deset kroků dál. Buď byl v bezvědomí, nebo mrtvý. Oba meče měl zpola vytažené z pochev.

Vedle Tolara stála ay jménem Baaljagg, hleděla na ležícího a vrtěla ocasem.

Paní Závist upřela na Segulehy mrazivý pohled. „Vzhledem k tomu, že mé rozkazy zřejmě nebyly dostatečné, nechám nyní budoucí střety v nepochybně schopných rukou T'lan Imasse.“ Podívala se na Tolara. „Je Senu mrtvý?“

„Ne. Použil jsem čepel naplocho, paní, netoužil jsem po tom, zabít jednoho z tvých služebníků.“

„Vzhledem k okolnostem je to od tebe ohleduplné.“

Toc roztřesenou rukou uchopil džbán. „Mám ti nalít taky, paní Závisti?“

Podívala se na něj, zvedla obočí a usmála se. „Výborný nápad, Tocu Mladší. Zavést tu civilizované způsoby zjevně zůstane jen na nás.“

„Co jsi zjistila o Průrvě?“ zeptal se jí Tolar.

S pohárem v ruce se k němu otočila. „Aha, ty jdeš rychle na věc ve všem. Chápu. Byla přemostěna. Smrtelnou duší. Jak zcela jistě sám dobře víš. Má studia se však soustředila na odhalení totožnosti chodby samotné. Nepodobá se žádné jiné. Ten portál vypadá téměř... mechanicky.“

Průrva? To bude ta rudá šmouha ve vzduchu. Aha.

„Prozkoumala jsi hrobky K'Chain Che'Malle, paní?“

Nakrčila nos. „Krátko. Všechny jsou prázdné a už delší dobu. Desítky let.“

Tolar s tichým vrznutím naklonil hlavu. „Jen desítky?“

„Vskutku nepříjemná podrobnost. Myslím, že matrona měla značné problémy vyprostit se odtamtud, a pak se ještě dlouho vzpomínala z utrpení, než vypustila své děti. Se snůškou pak cosi prováděla v zasypaném městě na severozápadě, avšak skončila s tím předčasně, jako by výsledky nebyly uspokojivé. Nato zřejmě opustila oblast docela.“ Odmlčela se, než dodala: „Mohlo by být důležité, že matrona byla duší, která původně uzavírala trhlinu. Musíme předpokládat, že tam nyní přebývá jiný nešťastný tvor.“

T'lan Imass kývl.

Zatímco se bavili, Toc se horlivě cpal a byl už u druhého poháru osvěžujícího studeného vína. Z pokusů pochopit, o čem se tu jedná, ho rozbolela hlava – přebere si to později. „Musím na sever,“ prohlásil s pusou plnou celozrnného chleba. „Je tu nějaká šance, paní, že bys mi mohla opatřit zásoby? Byl bych ti zavázaný...“ Vida lačný záblesk v jejích očích, došla mu slova.

„Dej si pozor na to, co nabízíš, mladý muži –“

„Bez urážky, ale proč mi říkáš ‚mladý muži‘? Sama nevypadáš na víc než na pětadvacet.“

„Jak lichotivé. Takže i přes to, že mě Tolar úspěšně poznal – a přiznávám, že mě hloubka jeho vědomostí velice zneklidňuje –, jména, která T'lan Imass vyslovil, pro tebe nic neznamenají.“

Toc pokrčil rameny. „O Anomanderovi Rekovi jsem samozřejmě slyšel. Nevěděl jsem, že ten meč někomu sebral – ani kdy se to stalo. Ale soudím, že máš plné právo cítit k němu jistou nevraživost, protože ti zabil otce – jakže se jmenoval? Draconus. Malazská říše k němu chová stejné city. A poněvadž tedy máme stejného nepřítele –“

„Nevyhnutelně musíme být spojenci. Rozumný předpoklad. Naneštěstí mylný. Navzdory tomu tě s potěšením vybavím jídlem a pitím, kolik jen uneseš, ačkoliv se obávám, že nevlastním žádné zbraně. Na oplátku tě někdy požádám o nějakou laskavost – pochopitelně nic velikého. Jen něco malého a poměrně bezbolestného. Je to přijatelné?“

Toca přešla chuť k jídlu. Zadíval se na Tolara, ale z bezvýrazné tváře nemrtvého válečníka nic nevyčetl. Zamračil se. „Jsem vůči tobě v nevýhodě, paní Závisti.“

Usmála se.

A já doufal, že se přes zdvořilost dostanu k něčemu... důvěrnějšímu. Zase jsi to udělal, Tocu, myslíš nesprávným mozkiem –

Usmála se ještě víc.

Toc zrudl a zvedl pohár. „Tak dobrá, souhlasím s tvou nabídkou.“

„Tvá vyrovnanost je rozkošná, Tocu Mladší.“

Málem se udávil vínem. *Kdybych nebyl posekaný jednooký parchant, byl bych v pokušení nazvat to flirtováním.*

Promluvil Tolar. „Paní Závisti, hledáš-li další informace o Průrvě, tady je nenalezneš.“

Toc měl radost, když u ní zahlédl mírný šok, než se otočila k T'lan Imassovi. „Opravdu? Zdá se, že nejsem jediná, kdo se tu vyznačuje určitou ostýchavostí. Dokážeš to vysvětlit?“

Toc tušil, jaká bude odpověď, a zabručel, načež se přikrčil, když po něm vrhla temný pohled.

„Možná,“ odpověděl podle očekávání Tolar.

Cha, věděl jsem to.

Do hlasu se jí vloudilo ostří. „Dej se tedy do toho, prosím.“

„Sleduji starobyklou stezku, paní Závisti. Morn na té stezce byla jen zastávkou. Teď vede k severu. Své odpovědi bys našla tam, kde je hledám i já.“

„Chceš, abych tě doprovodila.“

„Mně nesejde na tom, co uděláš,“ odtušil Tolar nevzrušeně. „Pokud se však rozhodneš setrvat zde, musím tě varovat. Strkat nos do Průrvy s sebou nese jisté riziko – i pro někoho jako ty.“

Zkřížila ruce na prsou. „Ty si myslíš, že mi schází přiměřená opatrnost?“

„Právě ses dostala do slepé uličky a jsi stále více rozladěná. Přidám ještě jeden podnět, paní Závisti. Tví staří společníci z cest se ubírají ke stejnému cíli – do Pannionského dominia. Anomander Rek i Kaladan Chmur jsou připraveni vyhlásit dominiu válku. Je to vážné rozhodnutí – nejsi na ně zvědavá?“

„Ty nejsi žádný obyčejný T'lan Imass,“ obvinila jej.

Na to Tolar neodpověděl.

„Zřejmě jsi vůči němu v nevýhodě,“ poznamenal Toc a stěží udržel na uzdě své pobavení.

„Neomalenost shledávám odporně nepřitažlivou,“ štekla. „Co se stalo s tvou duševní vyrovnaností, Tocu Mladší?“

Podivil se náhlému nutkání vrhnout se jí k nohám a prosit za odpuštění. Pokrčil nad tou absurdní představou ramený a řekl: „Utržila ošklivou ránu.“

Její výraz zvládněl, tvářila se jako holubička.

Ta iracionální touha se vrátila. Toc se poškrábal na jizvě a odvrátil zrak.

„Nechtěla jsem tě ranit –“

Ano, a královna snů má muří nohy.

„– a upřímně se omlouvám.“ Znovu se obrátila na Tolara. „No dobrá, vydáme se tedy na cestu všichni. Jak vzrušující!“ Pokynula svým seguležským služebníkům. „Ihned začněte s přípravami!“

Tolar se obrátil k Tocovi. „Nyní nasbírám materiál na tvůj luk a šípy. Dokončíme je cestou.“

Zvěd kývl a dodal: „Nevadilo by mi podívat se, jak to děláš, Tolare. Mohlo by se mi to hodit...“

T'lan Imass se nad tím zamyslel a pak naklonil hlavu na stranu. „Nám se to hodilo.“

Všichni se obrátili, když se z druhého konce místnosti ozvalo hlasité zavrčení. Senu znovu nabyt vědomí a zjistil, že nad ním stojí ay a se zřejmým potěšením olizuje malby na masce.

„Zdá se,“ vysvětloval Tolar svým obvykle bezvýrazným způsobem, „že použili směs dřevěného uhlí, slin a lidské krve.“

„Tak tomuhle,“ zamumlal Toc, „říkám nepříjemné probuzení.“

Paní Závist se o něj cestou ke dveřím otřela a vrhla po něm výmluvný pohled. „Ach, na tento výlet se tolik těším!“

Ten zcela náhodný dotek vyvolal Tocovi v žaludku klubko hadů. I když mu prudce bušilo srdce, nebyl si jistý, má-li mít radost, nebo být vyděšený.

KAPITOLA DVĚ

Houfec Jednorukého krvácel z bezpočtu ran. Nekonečné tažení, řada porážek následovaná řadou příliš drahých vítězství. Ale ze všech ran, jež vojsko Dujeka Jednorukého utrpělo, ty na jeho duši byly nejvážnější...

Stříbrná liška
jezdec Hurlochel

KAPRÁL PAZDERKA, usazená mezi skalisky a balvany na svahu, pozorovala starce namáhavě stoupajícího do kopce. Jeho stín sklouzl přes Mizelinu pozici, přesto muž, který ten stín vrhal, netušil, že tam někdo je. Mizela se za ním tiše zvedla, jen z ní opadával prach, a zakmitala rukama, jak Pazderce podávala zprávu.

Stařík pokračoval v cestě, aniž by si čehokoliv všiml. Když byl jen pár kroků od ní, Pazderka se narovнала. Jak zvedala kuši, sypal se z ní šedý rubáš, kterým ji pokryla ranní prашná bouře. „Už jsi zašel dost daleko, cizince,“ zavrčela.

Stařík překvapeně couvl a klopýtl. Pod nohou se mu zvrtil kámen a on sebou s výkřikem praštil na zem. Přesto se mu podařilo stočit se tak, aby nedopadl na kožený vak, který měl na zádech. Sklouzl kousek po pěšině a ocitl se před Mizeliným nohami.

Pazderka s úsměvem popošla blíž. „To stačí,“ řekla. „Nevypadáš nebezpečně, dědo, ale pro všechny případy na tebe míří dalších pět kuší. Tak co kdybys mi prozradil, co tu, ve jménu mistra Kápě, pohledáváš.“

Staříkova obnošená halena byla celá propocená a zaprášená. Široké čelo měl spálené od slunce, úzký obličej a téměř žádnou bradu. Vystoupilé a křivé zuby mu trčely na všechny strany, takže když zvedl koutky, připomínalo to pochybnou parodii na úsměv. Na hubených nohou měl kožené kamaše. Konečně se trochu vzpamatoval a pomalu se zvedl. „Tisíckrát se omlouvám,“ zasupěl a ohlédl se přes rameno na Mizelu. Když se jí podíval do očí, trhl sebou a honem se obrátil zpátky k Pazderce. „Myslel jsem, že tato stezka je opuštěná – dokonce i zloději. Pochop, své životní úspory jsem investoval do toho, co nesu – nemohl jsem si dovolit stráž, dokonce ani mulu ne –“

„Takže jsi obchodník,“ protáhla Pazderka. „Kam máš namířeno?“

„Do Dřevnova. Jsem z Darúdzistánu –“

„To je jasné,“ štekla Pazderka. „Ale Dřevnov je teď v říšských rukách... stejně jako tyhle kopce.“

„To jsem nevěděl – tedy to o těch kopcích. Samozřejmě vím, že Dřevnov přijala Malazská říše do své náruče –“

Pazderka se zazubila na Mizelu. „Slyšíš to? Do své náruče. To je dobrý, dědo. Mateřská náruč, co? Co vůbec máš v tom pytli?“

„Jsem umělec,“ vysvětloval stařík a sklonil hlavu. „Ehm, vyřezávám drobnosti. Z kosti, slonoviny, nefritu, hadce –“

„Máš něco obdařeného – kouzla a tak?“ vyptávala se Pazderka. „Něco požehnaného?“

„Jen svým nadáním, abych zodpověděl tvou první otázku. Nejsem mág a pracuji sám. Nicméně měl jsem štěstí, že jsem získal požehnání kněze na sadu tří slonovinových torkesů –“

„Jakého boha?“

„Trhače, tygra léta.“

Pazderka ohrnula nos. „To není žádný bůh, troubo. Trhač je první hrdina, polobůh, přeměněnecký ascendent –“

„V jeho jméně byl vysvěcen nový chrám,“ přerušil ji stařík. „Na ulici Lysé opice v Gadróbské čtvrti – mě osobně najali, abych vyrobil kožené desky pro Knihu modliteb a obřadů.“

Pazderka zakoulela očima a sklonila kuši. „Dobrá, tak se kouknem na ty torkesy.

Stařík nadšeně kývl, shodil vak ze zad, položil si ho před sebe na zem a rozepjal řemen.

„Pamatuj,“ varovala ho Pazderka, „jestli vytáhneš něco nehezkého, skončíš s tuctem šipek v hlavě.“

„Tohle je vak, ne moje spodky,“ zamumlal kupec. „Kromě toho jsem myslel, že jich je pět.“

Pazderka se zamračila.

„Publikum,“ podotkla Mizela tiše, „se trochu rozrostlo.“

„Správně,“ dodala honem Pazderka. „Schovávají se tu celé dva oddíly a sledují každý tvůj pohyb.“

Stařík s přehnanou opatrností vytáhl balíček zabalený do dvojité vrstvy jelenice. „Ta slonovina je prý velmi stará,“ vysvětloval uctivě. „Z huňaté obludy s kly, která bývala Trhačovou oblíbenou kořistí. Mrtvolu takového zvířete našli zamrzlou v bahně až v dalekém Elingartu –“

„Na to kašli,“ houkla Pazderka. „Kouknem se na ty zatracené krámy.“

Obchodník poplašeně zvedl bílé obočí. „Zatracené! Ne! To nikdy! Myslíš si snad, že bych prodával prokleté zboží?“

„Mlč, to byl jen zatracený řečnický obrat. Pospěš si, nemáme celý zatracený den.“

Mizela otevřela ústa, ale rychle je zase zavřela, jak se na ni Pazderka zlobně zamračila.

Stařík rozbalil jelenici a objevily se tři světlé torkesy na paži, každý z jednoho kusu a bez zdobení, vyleštěné do vysokého lesku.

„Kde jsou značky požehnání?“

„Nejsou tu. Byly postupně zabaleny do látky utkané z Trhačovy vlastní vypadané srsti – po devět dní a deset nocí –“

Mizela frkla.

„Vypadaná srst?“ Pazderka zkřivila obličej. „To je dost nechutná představa.“

„Vřeten si to myslet nebude,“ zamumlala Mizela.

„Sada tří torkesů,“ zahlobala se Pazderka. „Na pravou paži, na levou... a kam pak? A dávej si pozor na jazyk – jsme tuhle s Mizelou křehký květinový.“

„Všechny jsou na jednu paži. Jsou jednolitě, ale přitom do sebe zapadají – takové byly příkazy požehnání.“

„Zapadají do sebe, ale nemají žádný spoje – to bych teda ráda viděla.“

„Žel, nemohu ti toto kouzlo ukázat, neboť se projeví pouze jednou, až si je kupec navlékne na ruku, v níž drží zbraň.“

„Tak z toho kouká jasnej švindl.“

„Máme ho přece tady,“ podotkla Mizela. „Podfuk funguje jenom tehdy, když pak můžeš zmizet.“

„Na přecpaných tržnicích v Dřevnově by to šlo. No,“ Pazderka se na staříka zazubila, „tady nejsme na přecpaném trhu, že? Tak kolik?“

Kupec se kroutil. „Vybrala sis nejceněnější práci – hodlal jsem uspořádat dražbu na –“

„Kolik, dědo?“

„Třetí sta zlatých radů.“

„Radů? To je ta nová darúdžistánská měna, že?“

„Dřevnov přijal jako běžný platidlo malazské jakat,“ řekla Mizela. „Jakej je kurs?“

„Ať se propadnu, jestli to vím,“ zamumlala Pazderka.

„Jestli dovolíte,“ odvážil se kupec, „v Darúdžistáně se mění dva a jedna třetina jakatu za jeden rad. Poplatek pro zprostředkovatele činí nejméně jeden jakat. Tedy, přesně řečeno, jeden a třetinu.“

Mizela přešlápla a naklonila se, aby na torkesy lépe viděla. „Tři sta radů by běžnou rodinu uspokojilo na pár let...“

„To jsem měl v úmyslu,“ odvětil stařík. „I když, poněvadž žiju sám a skromně, očekával jsem čtyři či více let včetně materiálu pro mé řemeslo. Cokoliv pod tři sta radů, a budu na mizině.“

„Už brečím,“ zabručela Pazderka a podívala se na Mizelu. „Komu to bude scházet?“

Voják pokrčil rameny.

„Tak bleskem sežen tři sloupky.“

„Provedu, kaprále.“ Mizela prošla kolem staříka nahoru na kopec a zmizela z dohledu.

„Prosím,“ kňučel stařík. „Neplať mi v jakatech –“

„Uklidni se,“ napomenula ho Pazderka. „Dneska se na tebe Oponn usmívají. Teď ustup od toho pytle. Musím ho prohledat.“

Stařík s úklonou couvl. „Zbytek má menší cenu, to připouštím. Pravda, poněkud uspěchané –“

„Nechci koupit nic jiného,“ prohlásila Pazderka a jednou rukou se prohrabovala ve vaku. „Tohle je teď oficiální.“

„Aha, chápu. V Dřevnově je nyní některé zboží zakázané.“

„Například padělaný jakaty. Místní ekonomika hodně utrpěla a darůdžistánský rady tam taky nejsou vítány. Tenhle týden jsme měli dost velkou kořist.“

Kupec vytřeštil oči. „Ty mi chceš zaplatit padělanými penězi?“

„Láká mě to, ale ne. Jak jsem říkala, Oponn na tebe mrkli.“ Dokončila prohlídku, couvla a z tašvice u pasu vyndala voskovou tabulku. „Musím zaznamenat tvoje jméno, kupče. Tyhle stezky používají hlavně podloudníci, co se dole na pláni snaží vyhnout mýtnému na cestě vedoucí přes Předěl – ty jsi zřejmě jeden z mála poctivců. Ti mazaní šejdiři nakonec na těchhle stezkách za svou vychytralost zaplatí desetkrát víc, přičemž skutečnost je taková, že by měli mnohem větší šanci proklouznout tím chaosem u mýtnice.“

„Jmenuji se Munug.“

Pazderka vzhlédla. „Chudinko.“

Mizela se vrátila se třemi zabalenými sloupky mincí v náručí.

Kupec přihloupě pokrčil rameny a upřel oči na zabalené sloupky. „To jsou rady!“

„Jistě,“ utrousila Pazderka. „Po stu ve sloupku – nejspíš si strhneš hřbet, než je dovlečeš do Dřevnova, nemluvě o cestě zpátky. Vlastně se teď už ani nemusíš do Dřevnova obtěžovat, co?“ Upřela na něj oči a vrátila tabulku do tašvice.

„To je pádná připomínka,“ usoudil Munug, pečlivě zabalil torquesy a podal balíček Mizele. „Nicméně do Dřevnova půjdu – abych vyřídil zbytek.“ Nervózně zamrkal a v chabém úsměvu vycenil křivé zuby. „Jestli mi štěstí Oponn vydrží, mohl bych tam svůj zisk zdvojnásobit.“

Pazderka se na něj ještě chvíli dívala a nakonec zakroutila hlavou. „Chamtivost se nikdy nevyplácí, Munugu. Vsadila bych se, že za měsíc se tudy budeš vracet s jednou kapsou prázdnou a druhou vysypanou. Co říkáš? Deset radů?“

„Když prohraju, budu ti muset zůstat dlužný.“

„No dobrá, tak nějakou cetku – máš obratný ruce, dědo, o tom není pochyb.“

„Děkuji ti, ale uctivě sázku odmítám.“

Pazderka pokrčila rameny. „Škoda. Do setmění ti zbývá ještě jedno zvonění. Pod vrškem je u cesty tábor – jestli jsi dost odhodlaný, do tmy tam dorazíš.“

„Zkusím to.“ Hodil si vak na záda, se zabručáním se narovnal, váhavě kývl a vydal se dál.

„Zastav se,“ rozkázala Pazderka.

Munugovi jako by se podlomila kolena, málem se zhroutil. „P-prosím?“ vypravil ze sebe.

Pazderka si od Mizely vzala torquesy. „Nejdřív si je musím nasadit. Tvrdil jsi, že do sebe zapadnou. A hladce.“

„Aha! Ano, ovšem. Klidně pokračuj.“

Pazderka si vyhrnula rukáv zaprášené košile, takže byl vidět tmavě rudý rub.

Munug hlasitě zalapal po dechu.

Pazderka se usmála. „Správně, jsme Paliči mostů. Zvláštní, co všechno prach zakryje, vid’?“ Navlékla si slonovinové náramky na zjizvenou, svalnatou paži. Mezi jejím bicipsem a ramenem se ozvalo tiché cvaknutí. Pazderka si torquesy zamračeně prohlížela a pak překvapeně sykla: „Ať se propadnu.“

Munug se na chvíli usmál a lehce se uklonil. „Smím teď pokračovat v cestě?“

„Běž,“ pobídla ho, aniž by si ho dál všimla. Oči upírala na lesklé kruhy na své paži.

Mizela se za mužem dívala celou minutu a nepatrně vraštila obočí.

Munug po chvíli chůze našel stezičku odbočující z hlavní cesty. Nejméně podesáté se ohlédl, aby se ujistil, že ho nikdo nesleduje, a rychle vklouzl mezi dva nakloněné kameny rámující skrytý průchod.

Ponurý průchod končil po deseti krocích a cesta dál pokračovala po dně hluboké strže. Kupce pohltily stíny. Odhadoval, že slunce zapadne už za chvíli – zdržení u Paličů mostů by pro něj mohlo být osudové, pokud kvůli němu nestihne schůzku.

„Nakonec,“ zašeptal, „bohové nejsou vyhlášení svou shovívavostí...“

Mince byly těžké. Srdce mu prudce bušilo. Na takovou námahu nebyl zvyklý. Nakonec byl přece řemeslník. Poslední dobou neměl zrovna štěstí, nepochybně kvůli tomu, jak ho oslabovaly nádory mezi nohama, ale jeho nadání a vidění žal a bolest spíš ještě posílily. *„Vybral jsem si tě právě pro tyto tvé nedostatky, Munugu. Pro ně, a samosebou i pro tvé nadání. Ano, tvé nadání velice potřebuji...“*

Boží požehnání ho těch nádorů určitě zbaví. A pokud ne, tak za tři sta radů by si mohl v Darúdzistánu najmout služby denulského léčitele. Koneckonců, nebylo moudré spoléhat se pouze na to, že mu bůh zaplatí za jeho služby. Příběh, který Munug vyprávěl Paličům mostů, byl v podstatě pravdivý – vyplatilo se vytvořit další možnosti a mít záložní plán –, a třebaže řezba patřila k jeho menším nadáním, nebyl tak skromný, aby popíral vysokou kvalitu své práce. S jeho malováním se to však nedalo srovnat. *To ani náhodou.*

Spěchal po cestičce a nevšímal si přízračných mlh, jež se kolem něj stahovaly. Po deseti krocích prošel portálem chodby a pukliny a rozsedliny Východních Tahlyn zmizely docela. Mlha prořídla a objevila se bezvýrazná kamenitá pláň pod mdlou oblohou. O kus dál stál ošuntělý kožený stan, nad nímž se v mořsky modrém oparu vznášel kouř. Munug se k němu spěšně vydal.

Se supěním si dřepł před vchodem a zaškrábal na stěnu.

Zevnitř se ozval kašel a pak chraplavý hlas: „Vstup, smrtelníku.“

Munug vlezl dovnitř. V očích, v nose a v hrdle ho zaštípal hustý, ostrý kouř, ale po prvním nádechu se mu tělem začala šířit ledová otupělost. Se skloněnou hlavou zůstal stát těsně za vchodem a čekal.

„Jdeš pozdě,“ postěžoval si bůh a při každém nádechu sípal.

„Vojáci na cestě, pane –“

„Objevili to?“

Řemeslník se usmál na špinavý rákos na podlaze. „Ne. Prohledali můj vak, jak jsem čekal, ale ne mě samotného.“

Bůh znovu zakašlal a Munug zaslechl, jak po podlaze popotahuje ohřívadlo. Na řevavých uhlících zapraskala semínka a kouř zhoustl. „Ukaž mi to.“

Řemeslník sáhl do záhybů obnošené haleny a vyndal silný balíček, velký asi jako kniha. Rozbalil ho a ukázal balíček dřevěných karet. S hlavou stále skloněnou a poslepu postrčil balíček k bohu, přičemž karty rozložil.

Bůh zadržel dech, pak tiše vydechl. Když znovu promluvil, jeho hlas zněl blíž k Munugovi. „Kazy?“

„Ano, pane. Jeden v každé kartě, jak jsi přikázal.“

„Á, to mě těší. Smrtelníku, tvé umění nemá sobě rovna. Jsou to skutečně obrazy bolesti a nedokonalosti. Jsou zmučené, plné utrpení. Útočí na oko a zraňují srdce. Navíc v každé tváři v každém výjevu vidím věčnou osamělost.“ Do hlasu se mu vloudilo pobavení. „Namaloval jsi vlastní duši, smrtelníku.“

„Nepoznal jsem moc štěstí, pa–“

Bůh zasyčel. „A ani bys žádné neměl očekávat! Ne v tomto životě, ne v tisíci dalších, k jejichž prožití jsi odsouzen, než dosáhneš spasení – tedy pokud budeš dost trpět, aby sis ho zasloužil!“

„Prosím, abys mě nezbavoval mého utrpení, pane,“ zamumlal Munug.

„Lžeš. Sníš o pohodlí a spokojenosti. Nosíš s sebou zlato, o němž si myslíš, že ti ho zaplatí, a hodláš prodávat své nadání, abys získal víc – nepopírej to, smrtelníku. Znáš tvoji duši – vidím v těchto obrazech nenasytnost a touhu. Neboj se, takové pocity mě baví, protože jsou cestou k zoufalství.“

„Ano, pane.“

„Teď, Munugu z Darúdzistánu, k tvé odměně...“

Stařík zaječel, když mu v nádoře mezi nohama zažhnul oheň. Svíjel se bolestí a kroutil se na špinavé rohoži.

Bůh se smál a byl to strašný smích, přerývaný dlouhými záchvaty kašle.

Munug si po chvíli uvědomil, že bolest ustupuje.

„Jsi uzdraven, smrtelníku. Získal jsi další roky svého bídného života. Žel, dokonalost je mi zcela cizí, takže to mezi mými drahými dětmi musí být stejné.“

„P-pane, necítím nohy!“

„Obávám se, že jsou mrtvé. Taková byla cena za vyléčení. Zdá se, řemeslníku, že tě čeká dlouhé, namáhavé plazení tam, kam hodláš dorazit. Pamatuj, dítě, že důležitá je cesta, ne dosažení cíle.“ Bůh se znovu rozesmál, načež dostal další záchvat kašle.

Munug věděl, že je propuštěn, a tak se otočil a protáhl mrtvou váhu spodní poloviny těla ven ze stanu, kde zůstal ležet a jen lapal po dechu. Bolest, kterou cítil nyní, vycházela z jeho duše. Přitáhl si svou mošnu a položil na ni hlavu. Zpocené čelo si opřel o tvrdé sloupky mincí. „Má odměna,“ zašeptal. „Požehnáním jest dotek Padlého. Veď mě, drahý pane, po cestách zoufalství, neboť si zasloužím bolest v množství nekonečném...“

Ve stanu za ním se chechtal Chromý bůh. „Těš se z této chvíle, milý Munugu! Tvá ruka začala novou hru. Tvá ruka otřeše světem!“

Munug zavřel oči. „Má odměna...“

Mizela hleděla na cestu ještě dlouho poté, co řemeslník zmizel z dohledu. „Nebyl to,“ zamumlala, „na co vypadal.“

„To není nikdo z nich,“ souhlasila Pazderka a zatahala za torkesy na své paži. „Ty krámy jsou zatraceně těsné.“

„Nejspíš ti uhnije a upadne ruka, kaprále.“

Pazderka vytřeštila oči. „Myslíš, že jsou prokletý?“

Mizela pokrčila rameny. „Já na tvém místě bych nechala Rychlého Bena, aby se na to pořádně koukl, a radši dřív, ne později.“

„Pro Toggovy koule, jestli jsi měla nějaký podezření –“

„Neříkám, že jsem měla, kaprále – to ty sis stěžovala, že jsou těsný. Dají se sundat?“

Pazderka se zamračila. „Ne, hrom do tebe.“

„Aha.“ Mizela odvrátila zrak.

Pazderka zvážila, že ji praští, ale tohle ji napadalo asi desetkrát za den od chvíle, kdy je poslali na tuhle hlídku, a ona opět odolala. „Tři sta radů za to, že mi upadne ruka. Paráda.“

„Hlavu vzhůru, kaprále. Aspoň si pak budeš mít o čem povídat s Dujekem.“

„Nenávidím tě, Mizelo, vážně.“

Mizela se na kaprála nemastně neslaně usmála. „A hodila jsi aspoň tomu dědkovi do vaku kamínek?“

„Jo, byl dost nervózní, aby si to zasloužil. Málem omdlel, když jsem ho zavolala zpátky, vid?“

Mizela kývla.

„Takže,“ usoudila Pazderka a shrnula si rukáv, „ho Rychlej Ben vystopuje –“

„Pokud ho nevysype –“

Pazderka zabručela: „Na tom, co má vevnitř, mu záleželo ještě míň než mně. Ne, to důležitý nesl určitě pod košilí, to je jistý. Ale určitě se o tom zmíní, až dorazí do Dřevnova – pašíři se tudy hned přestanou courat, dej na mý slova, na to si klidně vsadím –, a když jsi byla pro ty rady, předhodila jsem mu, že větší šance je v Předělu.“

Mizela se usmála víc. „Zmatek na křižovatkách, co? Jediný zmatek tam Paranovi lidi mají s tím, co vyberou.“

„Půjdem si udělat něco k jídlu – Morantové budou nejspíš stejně dochvilní jako obvykle.“

Společně se vydaly nahoru do kopce.

Hodinu po západu slunce přistála letka Černých Morantů na quorlech v kruhu luceren, které připravily Pazderka s Mizelou. Jeden vzal pasažéra a ten sesedl, jakmile jeho quorl dostal všech šest nohou na kamenitou zem.

Pazderka se na klejícího muže zazubila. „Tady, Rychlej –“

Prudce se k ní otočil. „Co máš u mistra Kápě za lubem, kaprále?“

Úsměv pohasl. „Nic moc, čaroději. Proč?“

Hubený muž s tmavou pletí se ohlédl přes rameno na Černé Moranty a rychle se vydal k místu, kde čekaly Pazderka s Mizelou. Ztišil hlas. „Musíme to udělat co nejjednodušeji, zatraceně. Cestou přes hory jsem z toho hrozného sedla málem spadl – všude tady víří chodby, odevšad se řine energie –“ Zarazil se a s jiskrou v oku přistoupil blíž. „Z tebe taky, Pazderko...“

„Nakonec jsou prokletý,“ zamumlala Mizela.

Pazderka se na svou společnici zamračila a nasadila tak jízlivý tón, jak to jenom šlo. „Jak sis celou dobu myslela, že jo, Mizelo? Ty prolhaná –“

„Získala jsi požehnání ascendentu!“ obvinil ji Rychlej Ben. „Huso pitomá! Kterého, Pazderko?“

Snažila se polknout knedlík, který se jí náhle utvořil v krku. „Ehm, Trhače?“

„No to je vážně nádhera.“

Pazderka se zamračila. „Co je na Trhačovi špatného? Pro vojáka je dokonalý – tygr léta, pán bitev –“

„Před pěti sty lety možná! Trhač se popustil do své převtělenecké podoby před stovkami let – a od té doby neměl jedinou lidskou myšlenku! Nejenže nepřemýšlí, Pazderko – on je šílený!“

Mizela se zahihňala.

Čaroděj se k ní otočil. „Čemu se směješ?“

„Ničemu. Promiň.“

Pazderka si vyhrnula rukáv a ukázala torkesy. „Je to tohle, Rychlej Bene,“ vysvětlovala honem. „Můžeš mi to sundat?“

Při pohledu na slonovinové náramky ucukl a zavrtěl hlavou. „Kdyby byl duševně v pořádku, nějaký rozumný ascendent, možná by se dalo... vyjednávat. Na to můžeš zapomenout –“

„Mám zapomenout?“ Pazderka ho oběma rukama popadla za pláštěnku a zatřásla s ním. „Mám zapomenout? Ty ufňukanej červe –“ Náhle se zarazila a vytřeštila oči.

Rychlej Ben si ji prohlížel se zdviženým obočím. „Co to děláš, kaprále?“ zeptal se tiše.

„Ehm, promiň, čaroději.“ Pustila ho.

Rychlej Ben si s povzdechem upravil pláštěnku. „Mizelo, doveď Moranty ke skrýši.“

„Jasně,“ odvětila Mizela a zamířila k čekajícím válečníkům.

„Kdo ti to donesl, kaprále?“

„Ty torkesy?“

„Zapomeň na torkesy – těch se už nezbavíš. Ty rady z Darúdzistánu. Kdo je donesl?“

„Divná věc.“ Pazderka pokrčila rameny. „Objevil se tu obrovský povoz, jako kdyby spadl z nebe. Jednu chvíli byla cesta prázdná a vzápětí tu dusalo šest koní a ten vůz – čaroději, po týhle cestě neprojde ani dvoukolák, natož nákladní vůz. Navíc strážní byli po zuby ozbrojení a celí nesví – asi to dává smysl, když vezli deset tisíc radů.“

„Trygalle,“ zamručel Rychlej Ben. „Z těch lidí mi naskakuje husí kůže...“ Po chvíli potřásl hlavou. „Poslední otázka. Ten poslední slídič, který jsi vyslala – kde je?“

Pazderka se zamračila. „Ty to nevíš? Byly to *twoje* kameny, čaroději!“

„Komu jsi ho dala?“

„Tomu dědovi, co vyřezává ozdoby –“

„Ozdoby jako ta, co ji nosíš na paži, kaprále?“

„No ano, ale to byla jeho jediná cennost – prohlídla jsem zbytek a bylo to sice dobré, ale nic zvláštního.“

Rychlej Ben se ohlédl na Moranty v černé zbroji, nakládající pod dohledem samolibě se culící Mizely zabalené sloupky mincí na své quorly. „Podle mě se daleko nedostal. Asi se po něm budu muset jít podívat. Nemělo by to trvat dlouho...“

Dívala se za ním, když kousek poodešel a se zkríženými nohama se posadil na zem.

V noci se ochladilo, a navíc od Tahlyn vál studený západní vítr. Na nebi jasné zářily hvězdy. Pazderka se otočila k nakládání. „Mizelo,“ zavolala, „ať jsou tam kromě čarodějova ještě dvě náhradní sedla.“

„No ovšem,“ opáčila druhá žena.

Dřevnov nebyl nic moc, ale aspoň tam bylo v noci větší teplo. Pazderka začínala být příliš stará na to, aby každou noc spala pod širákem na studené, tvrdé zemi. Z toho, jak celý týden čekala na dodávku, ji rozbolelo celé tělo. Aspoň že s darúdzistánským velkorysým příspěvkem bude moct Dujek doplnit zásoby.

Se štěstím Oponn by do týdne mohli být na pochodu. *Do další mistrem Kápě požehnané války, jako bychom nebyli už tak dost unavení. Pro Fenerovy paznehty, co je vůbec zač to Pannionské dominium?*

Po odjezdu z Darúdzistánu před osmi týdny byl Rychlej Ben přidělen ke štábu zástupce velitele Whiskeyjacka, máje za úkol pomáhat při organizaci Dujekova vojska vzbouřenců. Byrokracie a drobná

kouzla se k sobě kupodivu náramně hodily. Čaroděj měl plné ruce práce s tím, jak po celém Dřevnově a přístupových cestách splétal síť spojení. Desátky a mýto se postaraly o finanční potřeby armády, a zavedení kontroly usnadnilo přechod od okupace k vlastnictví. *Aspoň prozatím.* Houfec Jednorukého a Malazská říše se sice rozešly, nicméně čaroděje nejednou napadlo, že dostává překvapivě říšské úkoly.

Tak my jsme psanci, co? A mistr Kápě sní o ovčích popásajících se na zelených pastvinách.

Dujek... čekal. Vojsko Kaladana Chmura si cestou na jih dávalo načas a na pláň severně od Dřevnova dorazí zítra – jeho jádro tvořili Tiste Andii se žoldnéři a Ilgres Barghasty na jednom křídle a s Rhivy a jejich obrovskými stády bhederinů na druhém.

Žádná válka ale nebude. Tentokrát ne.

Ne, do Propasti, my jsme se všichni rozhodli bojovat s novým nepřítelem, pokud bude příměří fungovat hladce – a vzhledem k tomu, že darúdžistánští vládcové s námi už vyjednávají, se to zdá pravděpodobné. Nový nepřítel. Někjaká teokratická říše požírá jedno město za druhým ve zdánlivě nezastavitelně vlně fanatické zuřivosti. Pannionské dominium – proč z toho mám tak špatný pocit? Na tom nezáleží, je čas najít můj zbloudilý slídič...

Rychlej Ben zavřel oči, uvolnil okovy své duše a vyklouzl z těla. Prozatím ten nenápadný, vodou ohlazený oblázek, který smočil ve spoustě svých kouzel, necítil, takže mu nezbylo než pátrat v rozšiřující se spirále a věřit, že se dříve nebo později otře o jeho smysly.

Znamenalo to postupovat naslepo, a pokud čaroděj něco nesnášel –

Aha, našel jsem tě!

Překvapivě blízko, jako by překonal nějakou neviditelnou bariéru. Neviděl nic než tmu – nezahlédl jedinou hvězdičku –, ale země se pod ním narovнала. *Jsem v nějaké chodbě, pochopitelně. Je znepokojivé, že ji nepoznávám. Připadá mi povědomá, ale něco není v pořádku.*

Před sebou rozeznal slabounkou narudlou záři stoupající ze země. Odpovídala umístění jeho slídiče. Ve vlažném vzduchu byl cítit nasládlý kouř. Rychlej Ben byl stále nervóznější, přesto se k záři přiblížil.

Nyní viděl, že narudlá záře vychází z ošuntělého stanu. Stanová plachta byla uvolněná, ale nedokázal rozeznat, co se skrývá uvnitř. Došel ke stanu, dřep si a zaváhal. *Žvědavost je mým největším prokletím, jenže ani když si tu charakterovou vadu přiznám, nenapraví se tím. Bohužel.* Odhrnul stanovou chlopeň a nahlédl dovnitř.

Na druhém konci stanu, jen tři kroky od něj, seděla postava zabalená v pokrývce a nakláněla se nad ohřívadlo, z něhož stoupaly pramínky kouře. Obyvatel stanu dýchal hlasitě a ztěžka. Zvedl ruku, v níž jako by měl zpřelámané všechny kůstky, a pokynul mu. Zpod kápě se ozval chraplavý hlas. „Vstup, mágu. Myslím, že mám něco tvého...”

Rychlej Ben otevřel své chodby – naráz jich dokázal otevřít pouze sedm, třebaže jich vlastnil víc. Projely jím vlny energie. Udělal to nerad – najednou odhalit téměř vše, co bylo jeho, ho naplňovalo slastným příslibem všemohoucnosti. On však věděl, jak nebezpečná, a dokonce osudová iluze to je.

„Už ti došlo,“ pokračoval tvor sípavě, „že to musíš získat zpět. Protože aby měl někdo jako já spojení s tvými pozoruhodnými silami, smrtelníku –“

„Kdo jsi?“ zeptal se čaroděj.

„Zlomený. Zničený. Přikovaný k této horečnaté mrtvole pod námi. Neprosil jsem se o takový osud. Nebyl jsem vždycky ztělesnění bolesti...”

Rychlej Ben přitiskl dlaň na zem před stanem a zapátral skrze svou moc. Po chvíli vytřeštil oči a pak je pomalu zavřel. „Tys ji nakazil.“

„V této říši,“ pokračoval tvor ve stanu, „jsem jako rakovina. A s každým soumrakem jsem nakažlivější. Nemůže se probudit, dokud já bujím v jejím těle.“ Poposedl si a zpod záhybů špinavé pokrývky se ozvalo řinčení těžkého řetězu. „Tví bohové mě spoutali, smrtelníku, a myslí si, že úkol splnili.“

„Chceš za můj slídič protislužbu,“ usoudil Rychlej Ben.

„To chci. Jestliže musím trpět já, budou trpět i bohové a jejich svět –“

Čaroděj vypustil houf chodeb. Stanem proletěla energie. Tvor zaječel a trhl sebou. Pokrývka se vzňala, stejně jako jeho dlouhé, rozčuchané vlasy. Rychlej Ben se vrhl do stanu za poslední vlnou svých kouzel. Švihl rukou, prsty bodl tvora do očí a dlaní zasáhl jeho čelo, až mu zvrátil hlavu dozadu. Druhou rukou neomylně nahnátl kamínek, který zapadl do rákosu.

Energie chodeb zhasla. Čaroděj se bleskurychle stáhl, otočil se a vrhl se ke vchodu, a spoutaný tvor za ním zařval vzteky. Rychlej Ben se vyškrábal na nohy a rozběhl se.

Vlna energie ho zasáhla zezadu a smetla na rozehřátou zemi. S křikem se svíjel pod kouzelným nápirem. Snažil se sunout kupředu, ale útok byl příliš silný. Táhl ho to zpátky. Škrábal po zemi, a když se podíval na rýhy, které jeho prsty vyryly do hlíny, spatřil v nich tmavou krev.

Ach, Ohnice, odpusť mi.

Neviditelné, nesmiřitelné sevření ho přitahovalo blíž a blíž ke vchodu do stanu. Z tvora uvnitř vyzařoval hlad a vztek spolu s jistotou, že obojí vzápětí ukojí.

Rychlej Ben byl bezmocný.

„Poznáš takovou bolest!“ hulákal bůh.

V té chvíli se cosi vynořilo ze země. Čaroděje uchopila ohromná ruka, jako když obří dítě bere panenku. Rychlej Ben zaječel znovu, když ho to stáhlo dolů do rozhrabané hlíny, z níž se kouřilo. Ústa se mu plnila hořkou prstí.

Shora se tlumeně ozýval zuřivý řev.

Jak byl vtahován do těla Spící bohyně, čaroději se do těla zarývaly ostré kameny. Docházel mu vzduch a pomalu se kolem něj uzavírala temnota.

Vzápětí kašlal a plival hrubou hlínu. Do plic mu pronikl teplý, nasládlý vzduch. Vytřel si hlínu z očí a převalil se na bok. Lomcovalo jím sténání a rovná, tvrdá zem pod ním se prohýbala a pomalu pohybovala. Rychlej Ben se zvedl na všechny čtyři. Z potrahaného těla jeho duše kapala krev – šaty měl na cáry –, ale byl naživu. Vzhlédl.

A málem vykřikl.

Nad ním se tyčila téměř lidská postava dobře patnáctkrát vyšší než on, hlavou téměř dosahující ke stropu jeskyně. Tělo toho zjevení z tmavého jílu protkaného surovými démanty se lesklo a třpytilo. Rychlýho Bena si tvor zřejmě nevšímal – i když čaroděj věděl, že ho před Chromým bohem zachránil právě on. Ruce měl zdvižené nad hlavu a až po zápěstí zanořené do šerého, rudě skvrnitého stropu. Na stropě se leskly bílé oblouky, pravidelně rozmístěné jako nekonečná řada žeber. Ruce jako by svíraly dvě taková žebra anebo s nimi byly napevno spojeny.

Těsně za tvorem, asi o tisíc kroků dál, dřepělo další takové stvoření se zdviženýma rukama.

Rychlej Ben se otočil a podíval se na druhou stranu jeskyně. Další služebníci – čaroděj viděl čtyři, možná pět – a všichni měli ruce zdvižené ke stropu. Jeskyně byla ve skutečnosti obrovským tunelem, vinoucím se do dálky.

Opravdu jsem v těle Ohnice, Spící bohyně. V živé chodbě. Z masa a kostí. A tito... služebníci...

„Jsem ti zavázaný!“ zavolal na tvora tyčícího se nad ním.

Tvor sklonil zploštělou, znetvořenou hlavu a jeho démantové oči vypadaly jako padající hvězdy. „Pomoz nám.“

Hlas zněl dětsky a zoufale.

Rychlýmu Benovi spadla brada. *Pomáhat?*

„Ona slábne,“ zaúpěl ten tvor. „Matka slábne. Umřeme. Pomoz nám.“

„Jak?“

„Pomoz nám, prosím.“

„N-nevím jak.“

„Pomoz.“

Rychlej Ben roztřeseně vstal. Nyní viděl, že obrovo jílové tělo se rozpouští, bahnité pramínky mu stékaly po mohutných pažích a démanty vypadávaly. *Chromý bůh je zabíjí, otravuje tělo Ohnice.* Čaroděj rychle přemýšlel. „Služebníku, dítě Ohnice! Kolik je času? Než bude příliš pozdě?“

„Moc ne,“ odpověděl tvor. „Blíží se. Ta chvíle se blíží.“

Rychlýho Bena zachvátila panika. „Jak dlouho? Nemůžeš to upřesnit? Musím vědět, s čím můžu pracovat, přáteli. Prosím, zkus to!“

„Velmi brzy. Desítky. Desítky let, víc ne. Chvíle se blíží. Pomoz nám.“

Čaroděj si povzdechl. Pro takové mocnosti, zdá se, byla staletí jako dny. Přesto ho děsila velikost služebnickovy prosby. Stejně jako nebezpečí. *Co se stane, jestliže Ohnice umře? Beru chraň, myslím, že tohle ani vědět nechci. Tak dobrá, teď je to i moje válka.* Podíval se na rozbahněnou zem kolem sebe a zapátral svými smysly. Rychle našel slidič. „Služebníku! Něco ti tu nechám, abych tě dokázal opět najít. Najdu pomoc – slibuju – a vrátím se k tobě –“

„Ke mně ne,“ opáčil obr. „Já umřu. Přijde další. Snad.“ Ruce se mu ztenčovaly a nyní téměř zcela postrádaly démantové brnění. „Já umřu hned.“ Začal se sesouvat. Rudá skvrna na stropě se rozšířila i na žebra, která tvor prve držel, a objevily se první prasklinky.

„Najdu odpověď,“ zašeptal Rychlej Ben. „Přísahám.“ Pokynul rukou a objevila se chodba. Bez ohlížení – neboť další pohled by mu zlomil srdce – vstoupil do chodby a zmizel.

Kdosi jím neúnavně třásl. Rychlej Ben otevřel oči.

„Hrom do tebe, mágu,“ zasyčela Pazderka. „Už skoro svítá – musíme letět.“

Čaroděj se zaúpením natáhl nohy a s každým pohybem sebou trhl bolestí. Nechal kaprála, aby mu pomohl vstát.

„Dostal jsi ho zpátky?“ chtěla vědět Pazderka, když ho podpírala cestou k čekajícímu quorlovi.

„A co?“

„Ten kamínek.“

„Ne. Máme potíže, Pazderko –“

„Potíže máme vždycky –“

„Ne, já myslím my všichni.“ Zastavil se a upřel na ni oči. „*My všichni.*“

Ať už v jeho očích uviděla cokoliv, otrásl ho to. „Dobrá. Teď ale musíme vyrazit.“

„Ano. Radši mě připoutej – neudržím se vzhůru.“

Došli ke quorlům. Morant sedící v předním chitinovém sedle otočil hlavu v přílbě a mlčky se na ně díval.

„Královno snů,“ zamumlala Pazderka, když Rychlému Benovi zapínala kožené popruhy kolem nohou. „Takhle vyděšeného jsem tě ještě nikdy neviděla, čaroději. Nejspíš z toho budu chtít kostky ledu.“

Té noci to byla poslední slova, jež si Rychlej Ben pamatoval, ale pamatoval si je dobře.

Ganoese Parana pronásledovala představa, že se topí, avšak ne ve vodě. Topil se v temnotě. Zmatený a strachem bez sebe se zmítal na jakémsi neznámém a nepoznatelném místě. Kdykoliv zavřel oči, zmocnila se ho závrať, stáhlo se mu hrdlo a měl pocit, že se opět stal dítětem. Byl vystrašený, nic nechápal, jen jeho duše se svíjela bolestí.

Opustil zátaras u Předělu, kde se toho dne již poslední obchodníci snažili dostat přes malazské strážné, vojáky a duchovní. Splnil Dujekův příkaz a zřídil si tábor v ústí průsmyku. Daně a prohlídky vozů vynášely slušnou kořist, i když, jak se zpráva rozšířila, úlovky byly stále menší. Bylo třeba zachovávat velmi jemnou rovnováhu, udržovat daně na úrovni, přes jakou se kupci ještě přenesou, a propustit dost kontrabandu, aby nedošlo k úplnému zadušení dopravy mezi Darúdzistánem a Dřevnovem. Paranovi se to dařilo, ale jen tak tak. Přesto to byla nejmenší z jeho starostí.

Od katastrofy v Darúdzistánu měl kapitán pocit, že je vykořeněný, že si s ním osud pohrává. Způsobil to chaotický rozklad Dujekova vojska odpadlíků. Malazská kotva byla odříznutá a podpůrné struktury se zhroutily. Důstojnický sbor nyní nesl obrovské břemeno. Skoro deset tisíc vojáků náhle postihla téměř dětinská touha po útěše.

A útěchu jim Paran nemohl nabídnout. Spíš to ještě posílilo jeho zmatek. V žilách mu kolovaly pramínky zvířecí krve. Za nocí ho trápily útržky vzpomínek – jen málo z nich bylo jeho vlastních – a cizí, nadpozemské vidiny. Dny mu ubíhaly ve zmateném oparu. Nekonečné problémy s materiálem a logistikou a nafouknuté problémy s velením znovu a znovu pronikaly sílící záplavou tělesných neduhů, které ho nyní trápily.

Už několik týdnů se necítil dobře a tušil, co je toho příčinou. *Krev ohaře stínu. Tvora, se ponořil do říše noci... ale můžu si tím být jistý? Moje pocity jsou zpěněné... spíš jako dětské. Dětské...*

Znovu to pomyšlení zahnal, dobře věda, že se brzy vrátí, a zároveň ho opět rozbolel žaludek. Vydal se nahoru do kopce, jen se pohledem ujistil, že Honec stojí na hlídce.

Bolesti ho změnily – viděl do sebe jako do vyčarovaného obrazu, a to, co viděl, bylo příznačné a zároveň dojemné. Měl pocit, jako by se jeho duše přeměnila v cosi žalostného – v ucouranou, zpocenou krysu, uvízlá pod spadlým kamením a snaží se protáhnout škvírkami v zoufalé snaze najít místo, kde by tlak – obrovská,

přesouvající se tíha – polevil. *Prostor, kde se dá dýchat. A bolest je všude kolem mě, ty ostré kameny se sesedají, stále se sesedají a škvíry mezi nimi mizejí... temnota stoupá jako voda...*

Úspěchy, jichž bylo dosaženo v Darúdžistánu, mu nyní připadaly bezvýznamné. Záchrana města, záchrana Whiskeyjacka a jeho oddílu, zmaření plánů Laseen, to vše se v kapitánových myšlenkách změnilo v prach.

Nebyl tím, čím býval, a to, co se z něj stalo, se mu pranic nelíbilo.

Bolest zatemňovala svět. Bolest vyváděla z míry. Proměnila jeho tělo a krev v dům cizince, z něhož nebylo úniku.

Žvířecí krev... šeptá o svobodě. Šeptá o cestě ven – ale ne z temnoty. Ne. Šeptá o cestě právě do té temnoty, kam odešli ohaři, hlouběji do nitra prokletého meče Anomandera Reka – do tajného srdce Dragnipúru.

Při tom pomyslení málem nahlas zaklel. Zatímco mířil nahoru po stezce, z níž byl výhled na celý Předěl, světla ubývalo. Vítr čechrající trávu pomalu utichal a chraplavý hlas zeslábl do tichého mumlání.

Šeptání krve bylo jen jedním z mnoha hlasů, každý z nich se dožadoval jeho pozornosti a nabízel protichůdné výzvy – různé cesty, jak z toho ven. *Ale vždy je to únik. Útěk. Tenhle zbabělý tvor nedokáže myslet na nic jiného... a břemena se usazují... a usazují.*

Byl vyvedený z rovnováhy. *Všechno, co vidím kolem sebe... je jako vzpomínky někoho jiného. Tráva setkaná na pahorcích, na jejichž vrcholcích vystupuje podložní skála, a když slunce zapadne a utichne vítr, pot mi uschne na tváři a přijde noc – a já piju noční vzduch, jako by to byla nejsladší voda. Bohové, co to znamená?*

Nedokázal se zbavit vnitřního zmatku. *Unikl jsem světu toho meče, a přesto mě dál obepínají jeho řetězy, které se stahují stále těsněji. A v tom napětí byla naděje. Na kapitulaci... naděje na... co? Naděje na co?*

Barghast seděl ve vysoké žlutohnědé trávě na vrcholku kopce s výhledem na Předěl. Zástup kupců začal na obou stranách zátarasu řídnout a na silnici s vyježděnými kolejiemi se usazovala oblaka prachu. Ti, kdo nestačili projít, zakládali tábory – ústí průsmyku se měnilo v neoficiální tábořiště. Pokud se situace nezmění, z tábořiště se stane osada a pak vesnice.

K tomu však nedojde. Na to jsme příliš netrpěliví. Dujek nám naplánoval bezprostřední budoucnost zahalenou v prachu vojska na pochodu. Ještě horší je, že v tom plánu jsou díry a Paliči mostů by do jedné mohli každou chvíli spadnout. A ta díra je hluboká.

Kapitán Paran, zadýchaný, pod novým přívalem bolesti, si dřepł k polonahému, potetovanému válečníkovi. „Od rána si vykračujete jako bhederiní býk, Honče,“ poznamenal. „Co jste s Whiskeyjackem vymysleli, vojáku?“

Barghastovy úzké rty předvedly něco jako úsměv a tmavé oči dál upíral dolů do údolí. „Chladná temnota končí,“ zavrčel.

„U mistra Kápě, to určitě – slunce za chvíli zapadne, vy umaštěný hlupáku.“

„Chladná a mrazivá,“ pokračoval Honec. „Slepá ke světu. Já jsem příběh, který se dlouho nevyprávěl. To se teď změní. Jsem meč, jenž vzápětí opustí pochvu. Jsem železo a v denním světle vás všechny oslepím. Cha.“

Paran si odplivl do trávy. „Klátíl se zmiňoval o vaší náhlé... výřečnosti. Taky se zmiňoval, že nikomu neprospěla, protože s jejím příchodem jste ztratil i tu trochu zdravého rozumu, kterou jste měl předtím.“

Barghast se udeřil do prsou. Znělo to jako úder do bubnu. „Já jsem příběh, který se bude brzy vyprávět. Uvidíš, Malažane. Všichni uvidíte.“

„Slunce vám uškvařilo mozek, Honče. Dnes večer se vracíme zpátky do Dřevnova – i když to vám asi Whiskeyjack už řekl. Křovák vás teď vystřídá na hlídce.“ Paran vstal a zakryl bodnutí bolesti, jež přišlo s pohybem. „Já už jenom dokončím obhlídku.“

Ploužil se pryč.

Hrom do vás, Whiskeyjacku, co jste to s Dujekem upekli? Pannionské dominium... proč nám vůbec záleží na nějakých nafmrněných fanaticích? Tahle hnutí vždycky sama vyhoří. Pokaždé. Zhrouť se do sebe. Převzestou to pisálci svitků – to udělají vždycky – a začnou se dohadovat o nějakých obskurních podrobnostech víry. Začnou vznikat sekty. Vypukne občanská válka a tím to skončí, prostě jen další uschlý kvítek zadupaný do nekonečné cesty dějin.

Ano, nyní je vše tak jasné a radostné. Jenže barvy vyblednou. Vždycky vyblednou.

Jednoho dne se i Malazská říše ocitne tváří v tvář vlastní smrtelnosti. Jednoho dne nastane soumrak impéria.

Předklonil se, jak mu břichem znovu projela bolest. *Ne, nemysli na říši! Nemysli na Laseeninův čistku! Důvěřuj Tavore, Ganoesi Parane – tvá sestra rod zachrání. Povede si lépe, než bys to dokázal ty. Mnohem lépe. Důvěřuj své sestře...* Bolest maličko ustoupila. Kapitán se zhluboka nadechl a pokračoval v cestě.

Křovák šplhal obratně jako skalní opice. Dorazil na vrcholek a připojil se k Barghastovi. Když procházel za Honcem, prudce ho zatahal za spletený cúpek. „Cha,“ prohlásil a usadil se vedle válečníka, „miluju, jak kulíš oči, když to udělám.“

„Ty, sapére,“ opáčil Barghast, „jsi špína pod kamenem v potoce protékajícím ohradou s nemocnými prasaty.“

„To bylo dobrý, i když kapku užvaněný. Kapitánovi jsi pěkně zamotal hlavu, že jo?“

Honec neřekl nic a oči pro změnu upíral na vzdálené Tahlyny.

Křovák si sundal ohořelou koženou čapku, zuřivě se poškrábal v chomáčcích vlasů a dlouze si prohlížel svého společníka. „Není to špatný,“ usoudil. „Ušlechtilý a záhadný. Na mě to udělalo dojem.“

„To by taky mělo. Udržet takovou pózu není snadné, víš.“

„U tebe je to opravdový. Tak proč Parana rozčiluješ?“

Honec se zazubil, čímž předvedl řadu do špičky upilovaných, namodřených zubů. „Je to psina. Kromě toho je vysvětlování Whiskeyjackova práce –“

„Jenže on zatím nic nevysvětlil. Dujek chce, abychom se vrátili do Dřevnova, shání každého, kdo zbyl z Paličů mostů. Paran by měl být šťastný, že zase dostane velení nad setninou místo několika odrbaných oddílů. Neříkal Whiskeyjack něco o tom připravovaném příměří s Chmurem?“

Honec pomalu přikývl.

Křovák se zamračil. „Co teda říkáš?“

„Že se připravuje.“

„Tak to ti pěkně děkuju. Mimochodem, jsi oficiálně uvolněn z této hlídky, vojáku. Dole pro tebe vaří bhederiní mršinu. Poradil jsem kuchaři, aby ji nadil hnojem, poněvadž ty to tak máš rád.“

Honec vstal. „Jednou si možná uvařím a sním tebe, sapére.“

„A udusíš se mou šťastnou kostičkou.“

Barghast se zamračil. „Myslel jsem to vážně, Křováku. Na tvou počest, příteli.“

Sapér po něm hodil pohledem a zazubil se. „Holomku! Málem jsi mě dostal!“

Honec si odfrkl a otočil se. „Málem,“ řekl. „Ha ha.“

Když se Paran vrátil k mýtnici a provizornímu zátarasu, Whiskeyjack už čekal. Prošedivělý veterán, bývalý seržant, nyní zástupce velitele Dujeka Jednorukého, sem dorazil s poslední letkou Morantů. Stál tu s Klátilem, svým starým oddílovým ranhojičem, a oba sledovali dvacítku vojáků z Druhé armády nakládající na quorly mýto vybrané během minulého týdne. Paran k nim došel a při chůzi si dával dobrý pozor, aby na něm nebylo vidět, jaké má bolesti.

„Co dělá noha, komandante?“ zeptal se.

Whiskeyjack pokrčil rameny.

„Už jsme to probírali,“ zabručel Klátíl celý rudý. „Hojí se špatně. Potřebuje pořádnou péči –“

„Později,“ zavrčel vousatý velitel. „Kapitáne Parane, za dvě zvonění nechte nastoupit všechny oddíly – už jste se rozhodl, co s těmi, kdo zbyli z Deváté?“

„Ano, připojí se ke zbytku oddílu seržanta Jiskry.“

Whiskeyjack se zamračil. „Připomeňte mi pár jmen.“

„Jiskra má kaprála Pazderku a... podívám se... Vřetena, Mizelu, Detoran. Takže tady s Klátilem a Křovákem, Honcem a Rychlým Benem –“

„Rychlej Ben a Vřeten jsou teď kádroví mágové, kapitáne. Ale v každém případě budou u vaší setniny. Jinak Jiskra bude určitě moc rád –“

Klátíl frkl. „Rád? Jiskra neví, co to slovo znamená.“

Paran přimhouřil oči. „Chápu to tak, že Paliči mostů nepotáhnou se zbytkem Houfce.“

„Ne, nepůjdete s námi – ale k tomu se ještě dostaneme v Dřevnově.“ Whiskeyjack na kapitána upřel nečitelný pohled a pak zrak odvrátil. „Zůstalo třicet osm Paličů mostů – to na celou setninu nevydá. Chcete-li, kapitáne,

můžete se vzdát velení. Je tu několik setnin elitních mariňáků, kterým scházejí důstojníci, a jsou zvyklí na to, že jim velí urozcenci...”

Rozhostilo se ticho.

Paran se k němu otočil zády. Stmívalo se a po svazích okolních kopců stoupaly stíny. Na nebesích se objevovaly první hvězdy. *Chce mi říct, že bych mohl skončit s nožem v zádech. Paliči mostů mají k urozeným důstojníkům trvalou nechuť.* Před rokem by to byl vyslovil nahlas, neboť tehdy věřil, že je dobré odhalovat nepříjemné pravdy. *Mylná představa, že tak to dělají vojáci... když ve skutečnosti je pravdou opak. Ve světě plném pastí člověk našlapuje opatrně. Jenom hlupáci skáčou nohama napřed, a ti zase nežijí dlouho.* Už jednou zažil, jak mu do těla vrážejí nože. Ty rány měly být smrtelné. Z té vzpomínky ho zalil pot. Tuto hrozbu nemohl jednoduše setřást v záchvatu mladické neznalosti a hrané odvahy. Věděl to a oba muži před ním to věděli také. „Přesto,“ začal Paran s očima upřenými na temnotu pohlcující jižní silnici, „bych si považoval za čest velet Paličům mostů, pane. Snad budu mít časem příležitost dokázat, že jsem takových vojáků hoden.“

Whiskeyjack zabručel. „Jak si přejete, kapitáne. Nabídka platí, pokud byste změnil názor.“

Paran se k němu obrátil.

Velitel se zazubil. „Aspoň prozatím.“

Ze šera se vynořila obrovská žena s tmavou pletí a zbraně a zbroj jí tiše cinkaly. Když uviděla Whiskeyjacka a Parana, zaváhala, pak se podívala na komandanta a řekla: „Hlídky se vyměnily, pane. Všichni přicházíme, podle rozkazu.“

„Proč to říkáš mně, vojáku?“ zabručel Whiskeyjack. „Oznam to svému nejbližšímu nadřízenému.“

Žena se zamračila a otočila se k Paranovi. „Hlídky –“

„Slyšel jsem to, Detoran. Ať si Paliči mostů posbírají své věci a nastoupí.“

„Do odchodu pořád chybí zvonění a půl –“

„Toho jsem si vědom, vojáku.“

„Ano, pane. Provedu, pane.“ S tím odešla.

Whiskeyjack si povzdechl. „Co se té nabídky týče –“

„Můj učitel byl Napan,“ poznamenal Paran. „Ještě jsem nepotkal Napana, který by věděl, co znamená slovo úcta, a Detoran není výjimkou. Taky jsem si vědom toho,“ pokračoval, „že není ani výjimkou, co se týče Paličů mostů.“

„Váš učitel byl zřejmě opravdu dobrý,“ zamumlal Whiskeyjack.

Paran se zamračil. „Jak to myslíte?“

„Jeho neúcta k autoritám se na vás podepsala, kapitáne. Právě jste přerušil svého velitele.“

„Ehm, omlouvám se. Pořád zapomínám, že už nejste seržant.“

„Já taky, a proto potřebuju lidi jako vy, aby to napravili.“ Obrátil se na Klátila. „Nezapomeň, co jsem říkal, léčiteli.“

„Ano, pane.“

Whiskeyjack se znovu podíval na Parana. „Ten spěch a čekání byl dobrý tah, kapitáne. Vojáci se moc rádi dusí ve vlastní šťávě.“

Paran se díval, jak odchází ke strážnici, a pak řekl Klátilovi: „Ohledně vašeho soukromého rozhovoru s komandantem, léčiteli. Měl bych něco vědět?“

Klátíl ospale zamrkal. „Ne, pane.“

„Dobrá. Můžete se připojit ke svému oddílu.“

„Provedu, pane.“

Když Paran osaměl, povzdechl si. *Třicet osm zahořklých, naštvaných veteránů, které už dvakrát zradili. S tou zradou při obléhání Dřevnova jsem neměl nic společného, a když nás Laseen prohlásila za psance, spadl jsem do toho s nimi. Ani jedno mi nemůže nikdo dávat za vinu, ale oni to stejně dělají.*

Protřel si oči. Spánek začal být... nepříjemný. Od útěku z Darúdžistán, noc za nocí... *bolest – ne sny, ale noční můry. Bohové pod námi...* Celou noc sebou házel, srdce mu prudce bušilo, v žaludku mu bublala kyselina, a když ho konečně opustilo vědomí, spal neklidným spánkem, trýzněný sny o tom, jak prchá. Prchá na všech čtyřech. A pak se topí.

To je ta krev ohaře, neustále mi koluje v žilách a neubývá. Musí to být ono.

Nejednou se sám sobě pokoušel namluvit, že krev ohaře stínu je také zdrojem jeho paranoie. Z té představy se kysle usmál. *Není to tak. To, čeho se bojím, je až příliš skutečné. Ještě horší je ten pocit obrovské ztráty... nedokážu někomu uvěřit – komukoliv. A bez toho, co mě vlastně v životě čeká? Nic než samota, tedy nic dobrého. A teď všechny ty hlasy... šeptající o útěku. O útěku.*

Otřásl se a odplivl si, aby si pročistil krk. *Mysli na tu další věc, na další scénu. Samota. Záhada. Vzpomeň si, Parane, na ten hlas, který jsi slyšel. Byla to Besana – tehdy jsi o tom nepochyboval, tak proč pochybuješ teď? Ona žije. Nějak přežila...*

Ach, ta bolest! Dítě plačící v temnotě, ohař vyjící žalem. Duše přibitá v srdci rány... a já si myslím, že jsem sám! Bohové, kéž bych byl!

Do strážnice vstoupil Whiskeyjack a zavřel za sebou dveře. Došel k písařovu stolku, opřel se o něj a natáhl si bolavou nohu. Vzdychl si, jako by tím utišoval nekonečnou křeč, a pak se roztrásl.

Po chvíli se dveře otevřely.

Whiskeyjack se okamžitě narovnal a zamračil se na Klátile. „Myslel jsem, že kapitán svolal nástup, léčiteli –“

„Paran je na tom ještě hůř než vy, pane.“

„To jsme vyřešili. Hlídej mu záda – máš nějaké pochybnosti, Klátile?“

„Špatně jste mě pochopil. Právě jsem zapátral jeho směrem – moje Denul ucukla, komandante.“

Whiskeyjack si teprve nyní všiml, jak je léčitel sinalý. „Ucukla?“

„Ano. To se ještě nikdy nestalo. Kapitán je *nemocný*.“

„Nádor? Rakovina? Buď přesnější, hrom do tebe!“

„Nic takového, pane. Zatím. Ale přijde to. Něco v sobě drží, a to ho rozežírá zevnitř. Jenže je toho víc – potřebujeme Rychlýho Bena. Paran je prolezlý kouzly jako záhon kořeny pýru.“

„Oponn –“

„Ne, Dvojčata-Šprýmaři jsou dávno pryč. Jak jel Paran do Darúdzistánu – cestou se mu něco přihodilo. Ne jen tak něco. *Spousta* věcí. Každopádně s těmi čáry bojuje a právě to ho zabíjí. Ale můžu se mýlit, pane. Potřebujeme Rychlýho Bena –“

„Slyšel jsem tě. Až dorazíme do Dřevnova, sežeň ho. Ale ať na to jde opatrně. Nemá smysl kapitána ještě víc znepokojovat.“

Vrásky na Klátilově čele se prohloubily. „Pane, totiž... Je vůbec ve stavu, aby se mohl ujmout velení Paličů mostů?“

„To se ptáš ty mě? Jestli si o tom chceš promluvit s Dujekem, je to tvoje právo, léčiteli. Pokud podle tebe Paran není schopný velet – myslíš si to, Klátile?“

Po delší době si léčitel povzdechl. „Prozatím to asi zvládne. Je stejně umanutý jako vy, pane. Pro mistra Kápě, určitě nejste vy dva příbuzní?“

„To rozhodně ne,“ zavrčel Whiskeyjack. „Průměrný táborový pes má čistší krev než moje rodina. Nechme to plavat. Promluv s Rychlým a s Vřetenem. Zjisti, co půjde, o těch záhadných kouzlech – jestli Paranovi zase tahají za provázky bohové, chci vědět kteří, a pak můžeme mudrovat nad tím proč.“

Klátíl si přimhouřenýma očima prohlížel svého velitele. „Pane, do čeho to jdeme?“

„Nejsem si jistý, léčiteli,“ přiznal Whiskeyjack s úšklebkem. Hekl a přenesl váhu na nemocnou nohu. „Se štěstím Oponn nebudu muset tasit meč – velitelé to obvykle nedělají, že ne?“

„Kdybyste mi dal čas, pane –“

„Později, Klátile. Teď musím promyslet to příměří. Chmur a jeho vojsko dorazili ke Dřevnovu.“

„Ano.“

„A tvůj kapitán si nejspíš říká, kam jsi, ve jménu mistra Kápě, zmizel. Padej odsud, Klátile. Uvidíme se, až uzavřeme to příměří.“

„Ano, pane.“

KAPITOLA TŘI

Dujek Jednoruký a jeho vojsko očekávali příchod Kaladana Chmura a jeho spojenců: sveřepých Tiste Andii, barghastských klanů z dálného severu, desítky žoldnéřských kumpanií a Rhivů z planin. Tam, na ještě nevychladlém bojišti před městem Dřevnovem, se obě vojska setkala. Ne aby vedla válku, ale aby z hořké historie vytesala mír. Ani Dujek, ani Chmur, ani nikdo jiný z této legendární společnosti nemohl očekávat následující srážku – nikoliv mečů, nýbrž světů...

Artantova doznání

ÚBOČÍ KOPCŮ ASI LÍGU SEVERNĚ od Dřevnova byla rozrytá mělkými brázdami, sotva zahojenými jizvami z doby, kdy se domýšlivé město pokusilo zabrat Rhivskou pláň. Kam až paměť sahala, tyto kopce byly pro Rhivy posvátné. Dřevnovští sedláci za svou troufalost zaplatili krví. Země se hojila pomalu. Na svém místě zůstalo jen několik pradávných menhirů, kamenných kruhů a krypt zakrytých plochými kameny. Kameny byly bez ladu a skladu naházené do nesmyslných mohyl vedle míst, kde terasová políčka kdysi plodila kukuřici. Všechno, co bylo v těchto kopcích posvátné, zůstalo posvátné pouze v myslích Rhivů.

Víra je pro nás rovná skutečnosti. Mhybe si přitáhla antilopí kůže k hubeným, kostnatým ramenům. Dnes ráno se ke starým bolístkám přidaly další, důkaz, že přes noc z ní dítě zase vysálo sílu. Stařena si namlouvala, že se nezlobí – potřeby dítěte se nedaly obejít, a navíc v něm bylo jen málo přirozeného. Mocní, necitelní duchové se spojili se slepými kouzly a vytvořili cosi nového, jedinečného.

A čas se krátil. Tak rychle se krátil.

Při pohledu na dítě pelášící přes pobožené terasy se Mhybe ve vráscité tváři zatřpytily tmavé oči. Mateřské instinkty vždy zvítězily. Nebylo správné je proklínat, snažit se zpřetrhat pouta lásky pocházející z rozdvojení těla. Přese všechny chyby a pokřivené požadavky vtištěné do její dcery Mhybe nechtěla – nemohla – setkat sít nenávisti.

Nicméně chátrající tělo oslabovalo dary srdce, k nicmž se tak zoufale upínala. Před necelým jedním obdobím byla Mhybe mladá žena, ještě neprovdaná. Byla hrdá, nemínila přijmout poloviční copy spletené z trávy, jež mnozí mladí a plodní muži kladli před její stan – ještě nebyla připravená zaplést do některého z nich vlastní cop a zapříst tak manželský svazek.

Rhivové byli zničení lidé – jak by mohla myslet na manžela a rodinu v čase té nekonečné, pustošivé války? Nebyla slepá jako její sestry z kmene, nepřijímala duchy údajně požehnanou povinnost plodit syny, aby živila půdu před Sekáčovým pluhem. Její matka četla z kostí, měla dar udržet celou zásobu vzpomínek svého lidu – každý rodokmen sahající až k Slze Umírajícího ducha. A její otec třímal válečný oštěp nejdřív proti Barghastům Bílé tváře, pak proti Malazské říši.

Oba jí tuze scházeli, přesto chápala, jak se jejich smrt a její nechuť přijmout dotek muže spikly, a v očích houfu duchů z ní učinily ideální volbu. Prázdnou nádobu, do níž umístili dvě zničené duše – jednu, která už prošla smrtí, a druhou, již před smrtí zadržovala starodávná kouzla, přičemž obě byly nerozdělitelně propletené – nádobu, jež bude krmit nepřirozené dítě takto stvořené.

Rhivové, kteří putovali se svými stády a nestavěli žádné zdi ani z kamene, ani z cihel, takovouto nádobu určenou k jedinému účelu a poté zahozenou nazývali *mhybe*, a tak si našla nové jméno, pravdivě popisující její život.

Stáří bez moudrosti, chátrání bez daru let, a přesto se čeká, že povedu toto dítě – tohoto tvora –, které s každým obdobím, jež já ztratím, jedno získá, a jeho odstavení bude znamenat mou smrt. Podívejte se na ni teď, hraje si jako dítě, usmívá se, aniž by znala cenu, jakou si její existence, její růst na mně vybírá.

Mhybe za sebou zaslechla kroky a za chvíli se vedle ní zastavila vysoká žena s černou pletí. Nově přichozí upírala šikmé oči na hrající si dítě. Prérijní vítr jí do tváře shazoval pramínky dlouhých černých vlasů. Pod černě zbarvenou halenou z nevydělané kůže se jí leskla nádherná šupinová zbroj.

„Ošidné,“ poznamenala Tisteandijka, „není-liž pravda?“

Mhybe si povzdechla a přikývla.

„Nevypadá děsivě,“ pokračovala žena s půlnoční pletí, „ani jako příčina ostrých hádek...“

„Takže se zase pohádali?“

„Ano. Kallor znovu přišel se svými námitkami.“

Mhybe strnula a podívala se na Tisteandijku. „A došlo k nějaké změně, Korlat?“

„Chmur zůstává neoblomný,“ odpověděla Korlat po chvíli a pokrčila rameny. „Pokud má nějaké pochybnosti, nedává je znát.“

„Má je,“ odtušila Mhybe. „Ale pořád víc potřebuje Rhivy a naše stáda. Jde o vypočítavost, ne o důvěru. Bude nás však stále potřebovat, až uzavře smlouvu s tím jednorukým Malažanem?“

„Doufáme,“ podotkla Korlat, „že Malažané budou vědět víc o původu dítěte –“

„Dost, aby to zmírnilo případnou hrozbu? Korlat, musíš zařídít, aby Chmur pochopil, že to, co ty dvě duše kdysi byly, není nic proti tomu, co se z nich stalo.“ S očima upřenými na hrající si děcko pokračovala: „Byla stvořena pod vlivem T’lan Imass – jejich bezčasá chodba vytvořila osnovu, kterou setkal imasský kostěj – jako kostěj z masa a kostí, Korlat. Tohle dítě patří T’lan Imass. Může na sobě mít rhivské tělo a v sobě duše dvou malazských mágů, ale teď je z ní převtělenec, a co víc – ona je kostěj. A i tohle je náznak toho, čím se stane. Pověz, k čemu je nesmrtelným T’lan Imass kostěj z masa a kostí?“

Korlat se jízlivě ušklíbla. „Já nejsem ta pravá, koho se ptát.“

„Malažané taky ne.“

„Jsi si tím jistá? Copak T’lan Imass nepochodovali pod malazskými korouhvemi?“

„Ale už nepochodují, Korlat. K jakému skrytému rozkolu mezi nimi došlo? Jaké tajné motivy by mohly ležet pod všemi těmi malazskými radami? To přece netušíme, že ne?“

„Kaladan Chmur si je těchto věcí jistě vědom,“ pronesla Tisteandijka suše. „V každém případě se těch jednání můžeš zúčastnit osobně, Mhybe. Malazské oddíly se blíží a vojvoda si žádá tvou účast při dojednávání příměří.“

Mhybe se otočila. Tábor Kaladana Chmura se rozkládal pod ní, jako obvykle dokonale zorganizovaný. Žoldnéři byli na západním konci, uprostřed Tiste Andii a tábory Rhivů a stáda jejich bhederinů na východě. Pochodovali dlouho, z plošiny Starého krále přes města Kočka a Flek, až dorazili na starou Rhivskou stezku směřující na jih a procházeli tradiční rhivskou domovinou. *Domovinou rozvrácenou léty válčení, kudy táhla vojska a z nebe tu padala zápalná morantská munice... quorlové tiše kroužili oblohou a na naše tábory... na naše posvátná stáda... se snášela hrůza a děs.*

Teď jsme si však s nepřítelem podali ruce. S malazskými útočníky a chladnokrevnými Moranty máme splést svatební copy – naše dvě vojska – my, kteří jsme si tak dlouho šli po krku, ale svatbu neuzavřeme ve jménu míru. Ne, tito válečníci nyní hledají dalšího nepřítele, nového nepřítele...

Na jihu za Chmurovým vojskem se zvedaly nedávno opravené hradby Dřevnova, nesly známky násilí jako mrazivou připomínku malazských kouzel. Ze severní brány vyjížděl hlouček jezdců, a když pomalu zamířili přes holé bojiště směrem k Chmurovu táboru, neoznačená šedá zástava všem oznamovala jejich postavení mimo zákon.

Mhybe se na ten prapor podezíravě zadívala. *Stařeno, tvůj strach je prokletím. Nemysli na nedůvěru, nemysli na hrůzy, které nás navštívily skrze tyto bývalé nepřátele. Dujeka Jednorukého a jeho Houfec postavila nenáviděná císařovna mimo zákon. Jedno tažení skončilo. Nové se začíná. Duchové pod námi, uvidíme někdy konec válčení?*

K oběma ženám se připojila holčička a Mhybe se na ni podívala. V jejích sebejistých, neochvějných očích viděla vědomosti a moudrost zrozené snad z tisíciletí – a možná to tak i bylo. *Tady stojíme, my tři, všem na očích – deseti-, jedenáctileté dítě, mladá žena s nelidskýma očima a ohnutá stařena – a to vše je do posledních podrobností iluze, protože ve skutečnosti je to s námi obráceně. Já jsem dítě. Tisteandijka prožila tisíce let a holčička... stovky tisíc.*

Korlat se na dítě také podívala a usmála se. „Líbila se ti hra, Stříbrná liško?“

„Chvíli,“ odpověděla holčička překvapivě tichým hlasem. „Ale pak mi začalo být smutno.“

Korlat zvedla obočí. „A pročpak?“

„Kdysi tu panovala posvátná důvěra – mezi těmito kopci a duchy Rhivů. Nyní je porušená. Duchové nejsou než prázdné nádoby naplněné ztrátou a bolestí. Kopce se neuzdraví.“

Mhybe cítila, jak se jí krev mění v led. Dítě vykazovalo stále větší citlivost, vyrovnalo se i těm nejmoudřejším plicním mezi kmeny. A přesto tu byl i jistý chlad, jako by za každým soucitným slovem byl nějaký skrytý záměr. „Copak se nedá nic dělat, dcero?“

Stříbrná liška pokrčila rameny. „Už to není nutné.“

Jako třeba teď. „Jak to myslíš?“

Dívka s kulatou tvářičkou se na Mhybe usmála. „Máme-li být u dojednávání příměří, matko, měly bychom si pospíšet.“

Místo setkání bylo třicet kroků od tábora na nízkém návrší. Na západě byly vidět mohyly nakupené po pádu Dřevnova. Mhybe napadlo, jestli se všichni ti mrtví z dálky dívají na scénu, jež se tu před ní rozvíjela. *Nakonec, duchové se rodí z prolité krve. A bez smíření se často změní v nepřátelské síly, sužované nočními můrami a naplněné záští. Vědí snad tohle pouze Rhivové?*

Od války ke spojení – jak se duchové dívají na tohle?

„Cítí se zrazení,“ podotkla Stříbrná liška vedle ní. „Odpovím jim sama, matko.“ Při chůzi vzala Mhybe za ruku. „Toto je čas na vzpomínky. Staré vzpomínky i nové vzpomínky...“

„A ty, dcero,“ zeptala se Mhybe tiše, „jsi mostem mezi nimi?“

„Ty jsi moudrá, matko, i když si nevěříš. Co je skryto, odhaluje se jen pomalu. Podívej se na tyto bývalé nepřátele. Bojuješ v duchu, vyzdvihuješ všechny rozdíly mezi námi, rozvíruješ všechny naše spory, snažíš se držet se své nenávisti, protože to znáš. Taková nenávist pramení ze vzpomínek. Ale vzpomínky obsahují i jinou pravdu, matko, tajnou pravdu, vše, co jsme zakusili, že?“

Mhybe kývla. „To nám říkají stařešinové, dcero,“ podotkla a zahnala mírné podráždění.

„Zkušenosti. O ty se dělíme. Možná z opačných stran, ale jsou stejné. Stejně.“

„Tohle já vím, Stříbrná liško. Dávat někomu vinu nemá smysl. Všichni jsme ve vleku neviditelné, nesmiřitelné vůle, stejně jako příliv a odliv –“

Dívka Mhybe sevřela ruku pevněji. „Tak se zeptej Korlat, matko, co říkají její vzpomínky.“

Rhivka se ohlédla na Tisteandijku, zvedla obočí a pravila: „Posloucháš, ale nic neříkáš. Jakou odpověď od tebe má dcera očekávat?“

Korlat se tklivě usmála. „Zkušenosti jsou stejné. Mezi vašimi dvěma vojsky to platí zvlášť. Ale také... přes propast času. Mezi všemi, kdo mají vzpomínky, ať jednotlivci, či národy, jsou životní lekce stále stejné.“ Nyní upřela fialové oči na Stříbrnou lišku. „Dokonce i u T'lan Imass – to nám chceš sdělit, dítě?“

Holčička pokrčila rameny. „Ve všem, co má přijít, myslí na odpuštění. Drž se ho, ale věz, že ne vždy bys ho měla dát jen tak.“ Přenesla ospalý pohled na Korlat a náhle její výraz ztvrdl. „Někdy musíš odpuštění *odepřít*.“

Rozhostilo se ticho. *Draží duchové, vedte nás. Toto dítě mě děsí. Vskutku, chápu Kallora... a to mi dělá ze všeho největší starosti.*

Došly k místu vyhrazenému pro jednání o příměří a zastavily se těsně za hlídkami Chmurova tábora.

Chvíli po nich dorazili na návrší i Malažané. Byli čtyři. Mhybe bez obtíží poznala Dujeka, kdysi vrchní pěst, nyní odpadlíka. Jednoruký muž byl starší, než čekala, a na svém grošákovi seděl jako člověk sužovaný bolestí a ztuhlými klouby. Byl hubený, průměrné výšky, v prosté zbroji a s nezdobeným krátkým mečem z běžné armádní výzbroje u boku. Měl úzký protáhlý obličej, hladce oholený, se slušnou sbírkou jizev. Neměl přílbu a jediným označením hodnosti byla dlouhá šedá pláštěnka se stříbrnou sponou.

Po Dujekově levém boku jel další důstojník, prošedivělý a pevně stavěný. Většinu obličeje mu zakrývala přílba s hledím a kroužkovým závěsem, Mhybe z něj však cítila nesmírnou sílu vůle. V sedle seděl vzpřímeně, ale ona si všimla, že levou nohu drží nakřivo a nemá ji ve třmenu. Kroužky do půli lýtek sahajícího hauberku měl omlácené a místy vyspravené koženými řemínky. Mhybe neuniklo, že jede po Dujekově nechráněné levici.

Po pravici odpadlé vrchní pěsti jel mladík, očividně nějaký pobočník. Nebyl ničím zajímavý, ale Mhybe si všimla, že se neustále rozhlíží a všímá si všeho, každé podrobnosti. Právě on nesl prapor psanců.

Čtvrtým jezdce byl Černý Morant, zcela obalený chitinovou zbrojí, která byla silně poničená. Válečník přišel o čtyři prsty na pravé ruce, přesto dál nosil zbytek rukavice. Lesklý černý pancíř pokrývaly vrypy od nesčetných zásahů mečem.

Korlat vedle ní tiše zabručela. „Je to pěkně otrlá cháska, co myslíš?“

Mhybe kývla. „Kdo je ten muž po Dujekově levici?“

„Řekla bych, že to bude Whiskeyjack,“ odpověděla Tisteandijka s trpkým úsměvem. „Je působivý, vid’?“

Mhybe se chvíli cítila jako mladá žena, jíž ve skutečnosti byla, a nakrčila nos. „Rhivové nejsou tak chlupatí, díky duchům.“

„Přesto...“

„Ano, přesto.“

Promluvila Stříbrná liška. „Chtěla bych ho za strýce.“

Obě ženy se na ni překvapeně podívaly.

„Strýce?“ ujišťovala se Mhybe.

Holčička kývla. „Můžeš mu věřit. Ten jednoruký stařec něco skrývá – no, vlastně oba něco skrývají a je to stejné tajemství, ale tomu vousatému stejně věřím. Morant – se v duchu směje. Pořád se směje a nikdo to neví. Není to krutý smích, nýbrž naplněný smutkem. A ten s praporem...“ Zamračila se. „S ním si nejsem jistá. Myslím, že jsem nikdy nebyla...“

Mhybe se nad hlavou dítěte podívala Korlat do očí.

„Radím, abychom se přesunuly blíž,“ navrhla Tisteandijka.

Mezitím z tábora vyšli dva bojovníci a za nimi herold se žerdí bez praporce. Když je Mhybe zahlédla, napadlo ji, co si asi Malažané o obou válečnících pomyslí. Kaladanu Chmurovi proudila v žilách barghastská krev, což se odráželo v jeho vysoké, mohutné postavě a širokém, plochem obličejí. A bylo tu ještě něco, něco ne zcela lidského. Byl to hotový obr, s obrovským železným kladivem na zádech. On a Dujek na tomto kontinentu zápasili přes dvanáct let a vybojovali spolu na dvě desítky bitev a stejně tolik obléhání. Oba vojáci nejednou čelili strašné přesile, a přesto vyvázli, zkrvavení, ale živí. Dávno si jeden druhého změřili na bitevním poli, avšak teprve nyní se měli střetnout tváří v tvář.

Po Chmurově boku kráčel Kallor, vysoký, vyzáblý a šedivý. Osníř, sahající mu až po kotníky, se mu v rozptýleném ranním světle třpytil. Na železných kroužcích měl pověšený prostý bastard – jedenapůlruční meč – , jenž se pohupoval v rytmu jeho těžkých kroků. Pokud Mhybe zůstal záhadou nějaký hráč v této nebezpečné hře, byl to tento samozvaný velekrál. Jistá si mohla být jenom tím, jak moc Kallor nenávidí Stříbrnou lišku. Jeho nenávist se zrodila ze strachu a možná i z informací, které měl pouze on – informací, o něž se nehodlal s nikým podělit. Kallor tvrdil, že žije již tisíce let, tvrdil, že kdysi vládl říši, kterou nakonec sám zničil z důvodů, jež nehodlal nikomu sdělit. A přesto nebyl ascendent – jeho dlouhověkost měla nejspíš původ v alchymii a rozhodně nebyla dokonalá, protože měl obličej a tělo sešlé jako obyčejný smrtelník, jemuž táhne na stovku.

Chmur využíval jeho znalostí taktiky, neboť Kallor mistrovsky zvládal rozsáhlá tažení, všem však bylo jasné, že pro velekrále to je pouhá hra, způsob, jak zabít čas, a věnoval se jim bez soustředění a jen se stěží skrývaným nezájmem. Kallor si u vojáků nevysloužil žádnou věrnost, pouze zdráhavou úctu, a Mhybe tušila, že ničeho víc nikdy nedosáhl a nedosáhne.

Když s Chmurem dorazil na návrší, opovržlivě si prohlédl Dujeka, Whiskeyjacka a morantského velitele. Dalo to práci neurazit se, ale všichni tři Malažané si velekrále prostě nevšimli. Sesedli a pozornost upírali výhradně na Kaladana Chmura.

Dujek Jednoruký popošel blíž. „Zdravím, vojvodo. Dovolte, abych vám představil svůj skromný oddíl. Můj zástupce Whiskeyjack. Artantos, můj současný korouhevník. A velitel Černých Morantů, jehož titul se dá přeložit asi jako rekovník a jehož jméno je naprosto nevyslovitelné.“ Odpadlý velitel se zazubil na muže s kladivem. „Od chvíle, co si potřásl rukou s jedním rhivským duchem nahoře v lese Černého psa, začali jsme mu říkat Skrut.“

„Artantos...“ zamumlala tiše Stříbrná liška. „To jméno nepoužívá dlouho. A není to, nač vypadá.“

„Pokud to je iluze,“ šeptla Korlat, „tak je dokonalá. Necítím nic neobvyklého.“

Holčička kývla. „Prerijní vzduch ho... omladil.“

„Kdo je to, dcero?“ optala se Mhybe.

„Vlastně chiméra.“

Chmur po Dujekových slovech zabručel a řekl: „Po mém boku stojí Kallor, můj zástupce. Za Tiste Andii tu je Korlat, za Rhivy Mhybe a její mladá svěřenkyně. To, co zbylo z mé korouhve, nese jezdec Hurlochel.“

Dujek se zamračil. „Kde je Rudá garda?“

„Princ K’azz D’Avore a jeho síly se v této chvíli věnují vnitřním záležitostem, vrchní pěsti. Našeho tažení proti Pannionskému dominiu se nezúčastní.“

„To je špatné,“ zamumlal Dujek.

Chmur pokrčil rameny. „Nahradí je pomocné jednotky. Saltoanský jízdní pluk, čtyři klany Barghastů, žoldněřská kumpanie z Jednooké Kočky a další z Mott –“

Whiskeyjack jako by se začal dusit, zakašlal a potřásl hlavou. „Nejsou to Mottští zálesáci, vojvodo, že ne?“

Chmur v úsměvu předvedl upilované zuby. „Ano, ty s nimi máš jisté zkušenosti, vidíš, komandante? Z doby, kdy jsi sloužil u Paličů mostů, že?“

„Byla to pěkně drsná cháska,“ přiznal Whiskeyjack, „i když nešlo jen o boj – jak si vzpomínám, tak nám pořád kradli zásoby a zdrhali s nima.“

„My to nazýváme nadání pro logistiku,“ podotkl k tomu Kallor.

„Doufám,“ řekl Chmur Dujekovi, „že ujednání s darúdzistánskou radou je uspokojivé.“

„To je, vojvodo. Jejich... donace... nám umožnily doplnit zásoby.“

„Myslím, že Darúdzistán opustilo poselstvo a zanedlouho by mělo dorazit sem,“ poznamenal Chmur. „Pokud byste potřebovali další pomoc...“

„To je od nich velkorysé,“ přiznal Dujek a kývl.

„Čeká nás velitelský stan,“ oznámil Chmur. „Je třeba probrat jisté podrobnosti.“

„Jak myslíte,“ pravil Dujek. „Vojvodo, bojujeme proti sobě už dlouho – těším se, že pro změnu budu bojovat po vašem boku. Doufejme, že z Pannionského dominia se vyklube úctyhodný nepřítel.“

Chmur se zaškaredil. „Ale zase ne příliš.“

„Souhlasím,“ dodal Dujek s úsměvem.

Stříbrná liška, stále stojící kousek stranou s Tisteandijkou a Mhybe, se usmála a tiše pronesla: „Tak, a je to. Jeden druhého si prohlédli. Navzájem se změřili... a oběma se líbí, co vidí.“

„Je to pozoruhodné spojení,“ zamumlala Korlat a kroutila hlavou. „Tak snadno se vzdát tolika věcí...“

„Pragmatičtí vojáci,“ prohlásila Mhybe, „jsou z lidí, které jsem za svůj krátký život poznala, nejděsivější.“

Stříbrná liška se zasmála hrdelním smíchem. „A ty pochybuješ o své moudrosti, matko...“

Velitelský stan Kaladana Chmura stál uprostřed tisteandijské části tábora. Mhybe ho navštívila už mnohokrát, a také se celkem slušně obeznámila s Tiste Andii, ale když nyní s ostatními vstoupila do tábora, znovu ji ohromilo, jak cizím dojmem působí. Uličky mezi vysokými a úzkými stany vybíhajícími do špiček byly prodchnuté starobylostí a melancholií. Těch několik vysokých postav v tmavém šatu, jež minuli, nepromluvílo a Chmurovi a jeho suitě taky nikdo nevěnoval zvláštní pozornost. Dokonce i Korlat, zástupkyně Anomandera Reka, si vysloužila pranepatrný zájem.

Mhybe to nedokázala pochopit – lid postižený nezájmem, apatií, kvůli níž byly i pouhé úvahy o nějakém zdvořilém hovoru příliš velkou námahou. Dlouhá minulost Tiste Andii plná utrpení skrývala utajené tragédie. Rány, které se nikdy nezahojí. Rhivka si uvědomila, že i utrpení se mohlo stát způsobem života. A protahovat takovou existenci z desetiletí na staletí, a dokonce na tisíciletí, ta představa v ní stále vyvolávala hrůzu a děs.

Ty úzké, tajemné stany mohly být domovem přízraků, neklidnou, potulnou nekropolí, kde straší zapomenutí duchové. Ucourané stuhy plné skvrn uvázané k železným stanovým tyčím dodávaly celé scéně votivní nádech, stejně jako hubené, strašidelné postavy samotných Tiste Andii. Jako by na něco čekali, a z toho věčného čekání Mhybe mrazilo. Horší bylo, že věděla, čeho jsou schopní – viděla je tasit v hněvu čepele, s nimiž zacházeli s děsivou obratností. A viděla jejich kouzla.

Mezi lidmi se chladná lhostejnost často projevovala neobyčejnou krutostí, často právě ta bývala pravou tváří zla – pokud něco takového existovalo –, ale Tiste Andii se zatím žádné podobné bezohlednosti nedopustili. Bojovali na Chmurův rozkaz, za věc, jež nebyla jejich věcí, a těch pár, kteří při této příležitosti padli, nechali

ostatní prostě ležet na zemi. Zůstalo na Rhivech, aby těla odnesli, postarali se o ně po rhivském způsobu a truchlili pro ně. Tiste Andii na to hleděli, jako by je pozornost věnovaná pouhé mrtvole máta.

Velitelský stan se tyčil před nimi, osmistěnný, na dřevěném rámu, z hodně vybledlého, původně červeného plátna se spoustou záplat. Kdysi patřil Rudé gardě a zůstal ležet na hromadě odpadků, než ho jezdec Hurlochel pro velitele zachránil. Stejně to bylo s korouhví, Chmur si prostě nepotrpěl na honosnou výstroj.

Stanová chlopeň byla vyvázaná. Na jedné tyči seděl velký krkavec, který pozoroval přicházející skupinku, a zobák měl otevřený, jako by se smál. Když Mhybe uviděla Bábu, pousmála se. Oblíbená služebnice Anomandera Reka si vzala za své štvát Kaladana Chmura a jako křivé zrcadlo mu neustále nabízela nějaké rady. Nejednou zkoušela Chmurovu trpělivost – *a přesto ji Chmur snáší stejně, jako snáší samotného Anomandera. Nejisté spojení... všechny pověsti se shodují, že Chmur a Rek spolu pracují už dlouho, velmi dlouho, ale důvěřují si? Jejich vztah je těžké pochopit, je plný složitosti a dvojznačnosti, o to více je matoucí, že Bába hraje pochybnou roli mostu mezi oběma válečníky.*

„Dujek Jednoruký!“ zakrákala Bába a propukla v šílený zlomyslný smích. „Whiskeyjack! Přináším pozdravy od jistého Barúka, alchymisty z Darúdzistánu. A od svého pána Anomandera Reka, pána Měsíčního Kamene, Rytíře dómu noci, syna samotné Matky noci, přináším... ne pozdravy jako takové... nikoliv pozdravy... ale pobavení. Ano, pobavení!“

Dujek se zamračil. „Copak tvého pána tolik baví, ptáku?“

„Ptáku?“ zavřískla krkavčice. „Já jsem Bába, nepochybná matriarcha nelibozvučné, vražedné rodiny z Měsíčního Kamene!“

Whiskeyjack zabručel. „Matriarcha velkých krkavců? Takže ty mluvíš za ně za všechny? To bych bral – mistr Kápě ví, že užvaněná jsi až dost.“

„Povýšenče! Dujeku Jednoruký, pobavení mého pána nelze vysvětlit –“

„Což znamená, že to nevíš,“ skočila jí do řeči odpadlá vrchní pěst.

„Nehorázná drzost – prokazuj mi úctu, smrtelníku, nebo přijde den, kdy sežeru tvou mršinu!“

„Na mé kůži by sis nejspíš zlomila zobák, Bábo, ale až ta chvíle nadejde, klidně si posluž.“

„Máš ještě ten řemen na zobák, Hurlocheli?“ zavrčel Chmur.

„Mám, pane.“

Velká krkavčice zasyčela, sklonila hlavu a zpola roztáhla ohromná křídla. „Neopovažuj se, hovado jedno! Tu urážku zopakuješ jen na vlastní nebezpečí!“

„Tak drž zobák.“ Chmur se otočil k ostatním a pokynul jim, ať jdou dál. Bába, sedící nad vchodem, pokyvovala hlavou pokaždé, když někdo vstoupil. Když pod ní procházela Mhybe, Bába se zachechtala. „Dítě ve tvé ruce nás překvapí všechny, stařeno.“

Rhivka se zastavila. „Co cítíš, stará vráno?“

Bába se tiše zasmála a teprve potom odpověděla. „Nesmírnost, nejdražší hliněná nádobo, a nic jiného. Zdravím, dítě Stříbrná liško.“

Dívka si velkého krkavce chvíli prohlížela a pak řekla: „Zdravím, Bábo. Doteď jsem si neuvědomila, že tvůj druh se zrodil z hnijícího masa –“

„Mlč!“ zavřískla Bába. „O něčem takovém není radno mluvit! Musíš se naučit, kdy mlčet, dítě – pro vlastní bezpečí –“

„Chceš říct pro vaše,“ opáčila Stříbrná liška s úsměvem.

„V tomto případě ano, to nepopírám. Ale než vstoupíš do stanu, dítě, poslechni tohoto starého moudrého tvora. Uvnitř čekají tací, kteří by rozsah tvého uvědomění – budeš-li tak bláhová, abys jej vyjevila – považovali za smrtelnou hrozbu. Odhalení by mohlo znamenat tvou smrt. A věz toto: ještě nejsi schopná se ubránit. A ani Mhybe, které si vážím a miluju ji, nemůže doufat, že tě ubrání – její síla není agresivní. Vy obě budete potřebovat ochránce, rozumíte?“

Stříbrná liška, stále s úsměvem, kývla.

Mhybe jí v návalu emocí instinktivně stiskla ruku. Nebyla slepá, znala nebezpečí hrozící Stříbrné lišce i jí a uvědomovala si i to, jaké síly se v dítěti probouzejí. *V sobě však žádnou sílu, agresivní ani jinou, necítím. Ačkoliv to bylo řečeno s láskou, Bába mě oslovila „hliněná nádobo“, ale to, co jsem kdysi chránila, už není ve mně, nýbrž stojí po mém*